

AB „LIETUVOS ENERGIJA“

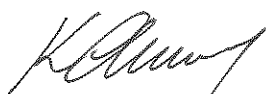
2009 M. RUGSĖJO 30D. PASIBAIGUSIO
DEVYNIŲ MĖNESIŲ LAIKOTARPIO
KONSOLIDUOTOS IR ĮMONĖS
TARPINĖS FINANSINĖS ATASKAITOS (neauditotos)

TURINYS

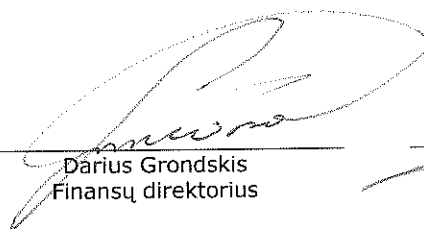
	PUSLAPIS
ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS	3
FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS	4
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS	5 - 6
NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS	7 - 8
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS	9
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	10 - 56

Tarpines finansines ataskaitas Generalinis direktorius, Finansų direktorius ir Vyriausiasis finansininkas patvirtino 2009 m. lapkričio 18 d.

Aloyzas Koryzna
Generalinis direktorius

Darius Grondskis
Finansų direktorius

Tatjana Didikienė
Vyriausioji finansininkė

LIETUVOS ENERGIJA

A K C I N Ė B E N D R O V Ė   L I E T U V O S   E N E R G I J A

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vilnius, 2009-11-18

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio nuostatomis ir Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijos periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, aš, AB „Lietuvos energija“ generalinis direktorius Aloyzas Koryzna, finansų direktorius Darius Grondskis ir vyriausioji finansininkė Tatjana Didikienė patvirtiname, kad mūsų žiniomis pridedama auditorių netikrinta AB „Lietuvos energija“ 2009 m. devynių mėnesių tarpinė konsoliduota finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais priimtais taikyti Europos Sąjungoje, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Lietuvos energija“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę bei laikotarpio pelną.

Pridedama: AB „Lietuvos energija“ 2009 metų devynių mėnesių konsoliduota tarpinė finansinė atskaitomybė - 56 lapai.

Generalinis direktorius

Aloyzas Koryzna

Finansų direktorius

Darius Grondskis

Vyriausioji finansininkė

Tatjana Didikienė

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITOS
2009 M. RUGSĖJO 30 D.

Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
TURTAS					
Ilgalaikis turtas:					
Nematerialusis turtas	4	2,559	2,514	3,149	3,144
Materialusis turtas	5	2,878,235	2,840,881	3,149,671	3,104,690
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą		17,741	17,741	21,244	21,244
Investicinis turtas	6	25,829	43,515	3,919	21,779
Investicijos į dukterines įmones	7	-	18,068	-	18,068
Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones	7	25,561	24,621	25,699	24,760
Gautinos sumos	8	560	1,358	624	624
Kitas finansinis turtas		16	16	29	15
Ilgalaikio turto iš viso		2,950,501	2,948,714	3,204,335	3,194,324
Trumpalaikis turtas:					
Atsargos	9	9,491	3,947	6,010	4,526
Išankstiniai apmokėjimai		52,389	52,262	2,050	1,615
Prekybos gautinos sumos	10	131,069	124,450	136,292	126,640
Kitos gautinos sumos	11	9,773	9,888	17,118	16,773
Kitas finansinis turtas	12	39,705	39,705	15,994	15,994
Terminuoti indėliai	13	30,160	30,000	200	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	14	62,083	60,872	70,457	69,606
Trumpalaikio turto iš viso		334,670	321,124	248,121	235,154
TURTO IŠ VISO		3,285,171	3,269,838	3,452,456	3,429,478
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai:					
Įstatinis kapitalas	15	689,515	689,515	689,515	689,515
Akcijų priedai		3	3	3	3
Perkainojimo rezervas		374,593	365,339	492,723	483,230
Privalomasis rezervas	16	68,994	68,951	70,794	68,952
Kiti rezervai	17	(63,721)	(63,777)	1,454,530	1,451,571
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		1,564,966	1,570,223	(17,820)	(11,972)
Užsienio valiutos perskaičiavimo rezervas		-	-	(18)	-
Nuosavas kapitalas, tenkantis patronuojančios įmonės akcininkams		2,634,350	2,630,254	2,689,727	2,681,299
Mažumos dalis		-	-	1	-
Nuosavo kapitalo iš viso		2,634,350	2,630,254	2,689,728	2,681,299
Ilgalaikiai įsipareigojimai:					
Paskolos	18	-	-	13,811	13,811
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	19	1,648	-	1,894	-
Dotacijos	20	72,092	72,072	66,339	66,309
Ateinančių laikotarpių pajamos	26	16,271	16,271	14,329	14,329
Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	21	11,416	11,416	25,597	25,597
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	22	340,968	338,428	384,359	381,743
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		442,395	438,187	506,329	501,789
Trumpalaikiai įsipareigojimai:					
Paskolos	18	14,309	13,811	271	-
Išleistos obligacijos	23	-	-	25,896	25,896
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	19	343	-	595	-
Prekybos skolos	24	128,925	129,688	158,096	153,589
Gauti išankstiniai apmokėjimai		11,553	11,267	1,563	3
Mokėtinas pelno mokestis		22,852	22,795	10,914	10,911
Atidėjiniai	34	8,209	8,209	26,009	26,009
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	25	22,235	15,627	33,055	29,982
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		208,426	201,397	256,399	246,390
Įsipareigojimų iš viso		650,821	639,584	762,728	748,179
NUOSAVYBĖS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		3,285,171	3,269,838	3,452,456	3,429,478

AB „LIETUVOS ENERGIJA“

Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

**BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

	Pastabos	Grupė 2009m. sausis-rugsėjis	Įmonė 2009m. sausis-rugsėjis	Grupė 2008m. sausis-rugsėjis (perskaičiuota)	Įmonė 2008m. sausis-rugsėjis (perskaičiuota)
Pajamos					
Pardavimo pajamos	26	1,129,268	1,129,268	1,125,282	1,125,282
Kitos veiklos pajamos	28	34,182	20,200	60,676	18,998
		1,163,450	1,149,468	1,185,958	1,144,280
Veiklos sąnaudos					
Elektros ar susijusių paslaugų pirkimai		(750,365)	(750,365)	(757,545)	(757,545)
Galios rezervų pirkimai		(84,477)	(84,477)	(73,243)	(73,243)
Tranzito sąnaudos		(2,454)	(2,454)	(3,791)	(3,791)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(133,081)	(131,606)	(103,029)	(101,680)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos		(46,253)	(36,403)	(58,684)	(43,343)
Remontų ir priežiūros sąnaudos		(8,036)	(8,175)	(24,036)	(25,024)
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo		(59,552)	(59,446)	-	-
Kitos sąnaudos		(36,517)	(29,797)	(61,870)	(35,767)
Veiklos sąnaudų iš viso		(1,120,735)	(1,102,723)	(1,082,198)	(1,040,393)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		42,715	46,745	103,760	103,888
Finansinės veiklos pajamos	29	6,045	6,059	1,061	1,600
Finansinės veiklos (sąnaudos):					
Investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas	7	(138)	(138)	-	-
Kitos finansinės veiklos (sąnaudos)	30	(1,470)	(1,318)	(2,256)	(2,300)
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		47,152	51,348	102,565	103,188
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	22	(30,861)	(30,804)	(18,308)	(18,200)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	22	20,249	20,334	2,417	2,434
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		36,540	40,878	86,674	87,422
Kitos bendrosios pajamos					
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	5	(114,901)	(114,901)	-	-
Užsienio valiutų skirtumas		-	-	(2)	-
Atidėtas pelno mokestis susijęs su nuostoliu iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	22	22,980	22,980	-	-
Kitos bendrosios pajamos atėmus atidėtąjį pelno mokestį		(91,921)	(91,921)	(2)	-
BENDROSIOS PAJAMOS		(55,381)	(51,043)	86,672	87,422
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINAS:					
Įmonės akcininkams		36,540	40,878	86,674	87,422
Mažumos daliai		-	-	-	-
		36,540	40,878	86,674	87,422
BENDROSIOS PAJAMOS PRISKIRTINOS:					
Įmonės akcininkams		(55,381)	(51,043)	86,672	87,422
Mažumos daliai		-	-	-	-
		(55,381)	(51,043)	86,672	87,422
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostoliai) vienai akcijai (litais)					
	32	0.05	0.06	0.13	0.13

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITOS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Pasta- bos	Grupė 2009m. liepa- rugsėjis	Įmonė 2009m. liepa- rugsėjis	Grupė 2008m. liepa- rugsėjis (perskaiciuota)	Įmonė 2008m. liepa- rugsėjis (perskaiciuota)
Pajamos				
Pardavimo pajamos	324,612	324,612	491,952	491,952
Kitos veiklos pajamos	11,477	6,616	16,866	7,275
	336,089	331,228	508,818	499,227
Veiklos sąnaudos				
Elektros ar susijusių paslaugų pirkimai	(150,624)	(150,624)	(361,843)	(361,843)
Galios rezervų pirkimai	(31,170)	(31,170)	(24,205)	(24,205)
Tranzito sąnaudos	(675)	(675)	(905)	(905)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(45,228)	(44,730)	(34,521)	(34,138)
Darbo užmokestis ir susijusios sąnaudos	(13,272)	(10,302)	(17,874)	(13,478)
Remontų ir priežiūros sąnaudos	(3,438)	(3,390)	(7,529)	(8,426)
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	(4,269)	(4,247)	-	-
Kitos sąnaudos	(11,041)	(9,181)	(20,106)	(13,853)
Veiklos sąnaudų iš viso	(259,717)	(254,319)	(466,983)	(456,848)
VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	76,372	76,909	41,835	42,379
Finansinės veiklos pajamos	2,585	2,618	574	545
Finansinės veiklos (sąnaudos):				
Investicijų vertės (sumažėjimas) padidėjimas	-	-	606	685
Kitos finansinės veiklos (sąnaudos)	(458)	(440)	(690)	(749)
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	78,499	79,087	42,325	42,860
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	(6,435)	(6,431)	(3,066)	(3,117)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	(9,124)	(9,071)	(3,324)	(3,293)
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	62,940	63,585	35,935	36,450
Kitos bendrosios pajamos				
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	(5,392)	(5,392)	(2)	-
Atidėtasis pelno mokestis susijęs su nuostoliu iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	1,078	1,078	-	-
Kitos bendrosios pajamos atėmus atidėtąjį pelno mokestį	(4,314)	(4,314)	(2)	-
BENDROSIOS PAJAMOS	58,626	59,271	35,933	36,450
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) PRISKIRTINAS:				
Įmonės akcininkams	62,940	63,585	35,935	36,451
Mažumos daliai	-	-	-	-
	62,940	63,585	35,935	36,451
BENDROSIOS PAJAMOS PRISKIRTINOS:				
Įmonės akcininkams	58,626	59,271	35,933	36,450
Mažumos daliai	-	-	-	-
	58,626	59,271	35,933	36,450

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių tarpinių finansinių ataskaitų dalis.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
 UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Grupė	Nuosavas kapitalas, priskirtinas įmonės akcininkams							Mažumas dalis	Nuosavo kapitalo iš viso	
	Pas- tabos kapitalas	Akcijų priedai	Perkai- nojimo rezervas	Privalo- masis rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytasis pelnas (nuostoliai)	Užsienio valiutos perskaičia- vimo rezervas			Iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	689,515	3	-	70,730	1,404,786	47,335	(2)	2,212,367	1	2,212,368
Sudaryti rezervai	-	-	-	64	51,496	(51,560)	-	-	-	-
Panaudoti rezervai	-	-	-	-	(1,700)	1,700	-	-	-	-
Bendrosios pajamos	-	-	-	-	-	50,739	(2)	50,737	-	50,737
Likutis 2008 m. rugsėjo 30 d.	689,515	3	-	70,794	1,454,582	48,214	(4)	2,263,104	1	2,263,105
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	689,515	3	492,723	70,794	1,454,530	(17,820)	(18)	2,689,730	1	2,689,731
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną (nusedėvimas, atėmus atidėtąjį pelno mokesťį)	-	-	(25,970)	-	-	25,970	-	-	-	-
Kiti pervedimai tarp rezervų	17	-	(239)	(1,800)	(1,518,251)	1,520,276	18	1	(1)	(55,381)
Bendrosios pajamos	-	-	(91,921)	-	-	36,540	-	(55,381)	-	(55,381)
Likutis 2009 m. rugsėjo 30 d.	689,515	3	374,593	68,994	(63,721)	1,564,966	-	2,634,350	-	2,634,350

(Tęsinys kitame puslapyje)

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITOS
 UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSI 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

Įmonė	Pastabos	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Privalomas rezervas	Kiti rezervai	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Nuosavo kapitalo iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.		689,515	3	-	68,952	1,402,660	48,911	2,210,041
Sudaryti rezervai		-	-	-	-	50,611	(50,611)	-
Panaudoti rezervai		-	-	-	-	(1,700)	1,700	-
Bendrosios pajamos		-	-	-	-	-	50,971	50,971
Likutis 2008 m. rugsėjo 30 d.		689,515	3	-	68,952	1,451,571	50,971	2,261,012
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.		689,515	3	483,230	68,952	1,451,571	(11,972)	2,681,299
Pervedimai į nepaskirstytąjį pelną (nusidėvėjimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį)	17	-	-	(25,970)	-	-	25,970	-
Kiti pervedimai tarp rezervų		-	-	-	-	(1,515,348)	1,515,348	-
Bendrosios pajamos		-	-	(91,921)	-	-	40,878	(51,043)
Likutis 2009 m. rugsėjo 30 d.		689,515	3	365,339	68,951	(63,777)	1,570,224	2,630,255

(Pabaiga)

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių tarpinių finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITOS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

	Pastabos	Grupė	Įmonė	Grupė	Įmonė
		2009m. rugsėjo 30d.	2009 m. rugsėjo 30d.	2008m. rugsėjo 30d. (perskaičiuota)	2008 m. rugsėjo 30d. (perskaičiuota)
Grynasis pelnas (nuostoliai)		36,540	40,878	86,672	87,422
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) atstatymas ir kiti koregavimai					
Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	4,5,6	135,172	133,543	104,521	102,999
Dotacijų (pajamos) bei naujų vartotojų prijungimas	21,26	5,753	5,763	(1,336)	(1,319)
Atidėtojo mokesčio įsipareigojimo pokytis	22	(43,391)	(43,315)	(2,417)	(2,434)
Turto vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)		(832)	(825)	(1,408)	(1,408)
Nuostoliai iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo		82,535	82,423	-	-
Pelno mokesčio sąnaudos	22	30,861	30,804	18,308	18,201
Nuostoliai iš ilgalaikio turto (išskyrus finansinį turta) perleidimo/nurašymo		3,180	969	741	742
Finansinės ir investicinės veiklos rezultatų eliminavimas:					
- Dividendai		-	-	-	(633)
- Užsienio valiutos kurso pasikeitimo grynoji įtaka		6	12	(8)	(8)
- Finansavimo sąnaudos		1,434	1,282	1,209	1,180
- Finansavimo (pajamos)		(5,816)	(5,830)	(979)	(925)
- Kitos finansinės veiklos (pajamos) sąnaudos		(199)	1,100	(25)	35
Apyvartinio kapitalo pasikeitimas					
Atsargų sumažėjimas (padidėjimas)		76	464	854	(343)
Išankstinių apmokėjimų sumažėjimas (padidėjimas)		(46,836)	(47,144)	589	909
Pirkėjų įsiskolinimo (padidėjimas)		7,776	3,042	(97,374)	(102,290)
Kitų gautinų sumų (padidėjimas) sumažėjimas		8,723	9,715	(15,255)	(15,385)
Kito trumpalaikio turto (padidėjimas) sumažėjimas		13	(1)	2,392	2,402
Trumpalaikių skolų tiekėjams ir gautų išankstinių apmokėjimų padidėjimas (sumažėjimas)		(19,181)	(12,637)	98,425	103,599
Su darbo santykiais susijusių įsipareigojimų padidėjimas (sumažėjimas)		(1,487)	1,012	2,011	2,477
Kitų mokėtinų sumų padidėjimas		(40,765)	(46,300)	(12,174)	(9,433)
Gautos palūkanos		3,672	3,664	1,005	966
(Sumokėtos) palūkanos		(1,738)	(1,672)	(1,601)	(1,572)
(Sumokėtas) pelno mokestis		(18,923)	(18,920)	(16,035)	(15,842)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai		136,573	138,027	168,115	169,340
Investicinės veiklos pinigų srautai					
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (įsigijimas)		(64,966)	(64,892)	(93,203)	(92,781)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto perleidimas		(131)	-	45	-
(Suteiktos) paskolos		-	(2,250)	-	-
Suteiktų paskolų gražinimas		-	-	1,524	1,524
Terminuoti indėliai		(29,960)	(30,000)	-	-
Obligacijų (įsigijimas)	12	(39,705)	(39,705)	-	-
Obligacijų perleidimas	12	15,994	15,994	-	-
Obligacijų (supirkimas)		(25,896)	(25,896)	-	-
Investicijų (įsigijimas)		-	-	(1,020)	(1,020)
Gauti dividendai		-	-	-	633
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai		(144,664)	(146,749)	(92,654)	(91,644)
Finansinės veiklos pinigų srautai					
Gautos paskolos		227	-	24,066	24,066
(Gražintos) paskolos		-	-	(74,180)	(74,180)
Lizingo (mokėjimai)		(498)	-	(176)	-
(Išmokėti) dividendai		(12)	(12)	(45)	(45)
Kiti finansinės veiklos pinigų srautai		-	-	(35)	(35)
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai		(283)	(12)	(50,370)	(50,194)
Grynasis pinigų srautų padidėjimas (sumažėjimas)		(8,374)	(8,734)	25,091	27,502
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje		70,457	69,606	18,318	14,566
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje		62,083	60,872	43,409	42,068

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių tarpinių finansinių ataskaitų dalis.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

1 Bendroji informacija

AB „Lietuvos energija“ yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Jos buveinės adresas yra: Žvejų g. 14, LT-09310, Vilnius, Lietuva. AB „Lietuvos energija“ (toliau – Įmonė) – ribotos civilinės atsakomybės pelno siekiantis ūkio subjektas, įregistruotas Juridinių asmenų registre, šio registro tvarkytojas yra VĮ „Registruų centras“. Įmonės registravimo data 1995 m. gruodžio 4 d., Nr. BĮ 99-74, Įmonės kodas 220551550, PVM mokėtojo kodas LT205515515. Įmonė įsteigta neribotam laikui.

1995 m. kovo 4 d. Įmonė tapo buvusios Gamybos energetikos ir elektrifikavimo valdybos, įkurtos 1940 m., o 1991 m. kovo 27 d. po Lietuvos Respublikos nepriklausomybės atkūrimo reorganizuotos į Lietuvos valstybinę energetikos sistemą, teisių perėmėja. Įmonė perregistruota Ūkio ministerijoje 1999 m. balandžio 13 d.

Įmonės įstatinis kapitalas per 2009 m. ir 2008 m. nepakito ir 2009 m. rugsėjo 30 d. sudarė 689,515,435 litus bei buvo padalintas į 689,515,435 vieno lito nominaliosios vertės paprastasias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Įmonės akcijomis prekiaujama Vilniaus vertybinių popierių biržos einamajame sąrašė. Įmonė 2009 m. ir 2008 m. neturėjo įsigijusi savų akcijų.

LR Vyriausybė 2008 m. balandžio 24 d. nutarimu Nr. 364 nustatė, kad valstybei nuosavybės teise priklausančios AB „Lietuvos energija“ 664,700,833 paprastosios vardinės 1 lito nominalios vertės akcijos perduodamos kaip valstybės, kuriai atstovauja Ūkio ministerija, įnašas didinant LEO LT, AB įstatinį kapitalą. 2008 m. gegužės 27 d. buvo pasirašyta nacionalinio investuotojo – bendrovės LEO LT, AB – akcininkų sutartis. Iš karto po to įvyko neeilinis visuotinis LEO LT, AB akcininkų susirinkimas, kuriame buvo nuspręsta didinti LEO LT, AB įstatinį kapitalą turiniais akcininkų įnašais – AB „VST“, AB „Rytų skirstomieji tinklai“ ir AB „Lietuvos energija“ akcijomis. Pagrindinis AB „Lietuvos energija“ akcininkas yra LEO LT, AB, 2009 m. rugsėjo 30 d. valdžiusi 96.40 proc. Įmonės akcijų. Likusius 3.60 proc. Įmonės akcijų valdo kiti akcininkai.

2009 m., kaip ir 2008 m., Įmonė vykdo perdavimo sistemos operatoriaus, rinkos operatoriaus, elektros energijos gamybos bei elektros energijos eksporto veiklą. Be šių pagrindinių veiklų Įmonė gali vykdyti bet kurią kitą įstatymų neuždraustą komercinę – ūkinę veiklą, numatytą Įmonės įstatuose.

Licencijuojamą veiklą ar veiklą, kuriai reikia gauti leidimus, Įmonė gali vykdyti tik gavusi atitinkamas licencijas ar leidimus. 2002 m. kovo 22 d. Įmonė gavo Elektros energijos perdavimo licenciją, kuri galioja neterminuotą laiką (nebent būtų sustabdytas ar panaikintas jos galiojimas). Be šios licencijos Įmonė turi neribotos galiojimo trukmės leidimus užsiimti elektros energijos gamyba, importu bei eksportu.

2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonės sudėtyje buvo du filialai: Kauno hidroelektrinė ir Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė, kurie veikia pagal Įmonės valdybos patvirtintus nuostatus. Kaip detaliau aprašyta 34-oje aiškinamojo rašto pastaboje, pagal LEO LT, AB akcininkų pasirašytą sutartį, iki 2010 m. gegužės 27 d. Kauno hidroelektrinė ir Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė turės būti perleistos valstybei už simbolinę vieno lito kainą.

Šių tarpinių finansinių ataskaitų sudarymo datą Įmonė tiesiogiai dalyvavo (kontroliavo arba turėjo reikšmingą įtaką) šių įmonių valdyme: AS „Nordic Energy Link“ (Estija), UAB „Energetikos pajėgos“ (Lietuva), UAB „Geoterma“ (Lietuva), UAB „Kruonio investicijos“ (Lietuva), UAB „Kauno energetikos remontas“ (Lietuva). Netiesiogiai, per UAB „Kauno energetikos remontas“, Įmonė turėjo balsų daugumą UAB „Gotlitas“ (Lietuva) bei iki 2009 m. birželio 2d. OOO „Kalininskij energoremont“ (Rusija), kuomet akcijos buvo parduotos, taip pat turėjo reikšmingą įtaką UAB „Enmašas“ (Lietuva). 2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonė taip pat dalyvavo 2008 m. rugpjūčio 8 d. įregistruotos bendrai valdomos įmonės „LitPol Link“ Sp.z.o.o (Lenkija) valdyme. Detalesnė informacija apie asocijuotas ir bendrai valdomas įmones pateikiama 7 pastaboje.

Šiose tarpinėse finansinėse ataskaitose yra pateikiamos konsoliduotos tarpinės AB „Lietuvos energija“ ir jos dukterinių įmonių finansinės ataskaitos bei atskiros patronuojančios įmonės AB „Lietuvos energija“ tarpinės finansinės ataskaitos. 2009 m. rugsėjo 30 d. Grupę sudarė AB „Lietuvos energija“ bei šios tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamos dukterinės įmonės:

Įmonė	Įmonės buveinės adresas	Grupės valdomų akcijų dalis 2009 m. rugsėjo 30 d.	Dukterinės įmonės įstatinis kapitalas 2009m. rugsėjo 30 d.	2009 m. 9 mėn. pelnas (nuostoliai)	Nuosavas kapitalas 2009 m. rugsėjo 30 d.	Pagrindinė veikla
UAB „Energetikos pajėgos“	T.Masiulio g. 16D, Kaunas, Lietuva	100 proc.	430	229	822	Energetikos objektų projektavimas
UAB „Kauno energetikos remontas“	Chemijos g. 17, Kaunas, Lietuva	100 proc.	31,341	(4,128)	31,282	Energetinių įrenginių remontas, metalo konstrukcijų gamyba
UAB „Kruonio investicijos“	Kruonio IĮk., Kaišiadorių raj, Lietuva	100 proc.	2,361	(143)	1,611	Visuomeninės, rekreacinės paskirties objektų vystymas
UAB „Gotlitas“	R.Kalantos g. 119, Kaunas, Lietuva	100 proc.	1,450	2,044	(12)	Apgyvandinimo paslaugos, prekyba

Grupės darbuotojų skaičius 2009 m. rugsėjo 30 d. buvo 1,192 (2008 m. gruodžio 31 d. – 1,409). Įmonės darbuotojų skaičius 2009 m. rugsėjo 30 d. buvo 888 (2008 m. gruodžio 31 d. – 967).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

---

2 Apskaitos principai

Pagrindiniai apskaitos principai, pritaikyti rengiant Grupės ir Įmonės 2009 m. 9 mėnesių tarpines finansines ataskaitas yra šie:

2.1 Finansinių ataskaitų parengimo pagrindas

Šios tarpinės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje ir taikomus tarpinei finansinei atskaitomybei (34 TAS „Tarpinė finansinė atskaitomybė“).

Šios tarpinės finansinės ataskaitos parengtos įsigijimo vertės pagrindu, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris yra pateikiamas perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius (2.8 pastaba).

Finansiniai Įmonės ir kitų Grupės įmonių metai sutampa su kalendoriniais metais.

2.2 Apskaitos principų pasikeitimas

Apskaitos principai, taikyti rengiant tarpines finansines ataskaitas, yra tokie patys kaip ir taikyti ankstesniais finansiniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų pritaikymas

Šiais ataskaitiniais metais Grupė/Įmonė pritaikė šiuos naujus ir pakeistus TFAS ir TFAAK išaiškinimus:

- **1-asis TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“** (persvarstytas 2007 m. rugsėjo mėn.), galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pagrindinis standarto pakeitimas yra susijęs su pelno (nuostolių) ataskaitos pakeitimu bendrųjų pajamų ataskaita, kuri taip pat apims visus nuosavybės pokyčius, atsiradusius ne dėl sandorių su savininkais, tokius kaip parduoti skirto finansinio turto perkainojimas. Ūkio subjektai galės pateikti dvi ataskaitas: atskirą pelno (nuostolių) ataskaitą ir bendrųjų pajamų ataskaitą. Pagal standarto pakeitimą taip pat reikalaujama pateikti ataskaitą apie finansinę būklę (balansą) anksčiausio lyginamojo laikotarpio pradžioje tuomet, kai ūkio subjektas perskaičiuoja palyginamuosius praėjusio laikotarpio skaičius dėl perklasifikavimų, apskaitos politikos pokyčių ar klaidų taisymo. Grupė ir Bendrovė pakeitė finansinių ataskaitų pateikimą, tačiau tai neturėjo įtakos konkrečių sandorių ir likučių pripažinimui ir įvertinimui.
- **8-asis TFAS „Veiklos segmentai“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šis TFAS standartas taikomas ūkio subjektams, kurių skolos ir nuosavo kapitalo finansinėmis priemonėmis yra prekiaujama viešojoje rinkoje arba ūkio subjektams, kurie finansines ataskaitas visada arba tuo metu teikia priežiūros institucijai, siekdami išleisti bet kokios kategorijos finansines priemones viešojoje rinkoje. Naujasis standartas reikalauja, kad ūkio subjektai finansinę ir aprašomojo pobūdžio informaciją apie savo veiklos segmentus pateiktų vadovaudamiesi tuo pačiu metodu, kurį naudoja pateikdami duomenis savo vidaus reikmėms. Finansinėse ataskaitose pateikiamos informacijos apie Grupės segmentus pasikeitimai aprašyti 27 pastaboje.
- **23-asis TAS „Skolinimosi išlaidos“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pagrindinis pakeitimas yra susijęs su galimybės skolinimosi išlaidas, kurios yra susijusios su turtu, kurio parengimas naudojimui arba pardavimui ilgai trunka, nedelsiant pripažinti sąnaudomis panaikinimu. Todėl reikalaujama, kad ūkio subjektas kapitalizuotų tokias skolinimosi išlaidas kaip to turto savikainos dalį. Persvarstytas standartas taikomas perspektyviai toms skolinimosi išlaidoms, susijusios su standarto nuostatas atitinkančiu turtu, kurių kapitalizavimas turi būti pradėtas 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šis pakeitimas neaktualus Bendrovei ir Grupei.
- **Padengiamosios finansinės priemonės bei įsipareigojimai, atsirandantys dėl likvidacijos – 32-ojo TAS ir 1-ojo TAS pakeitimas**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Pagal šį pakeitimą reikalaujama tam tikras finansines priemones, atitinkančias finansinio įsipareigojimo apibrėžimą, pateikti kaip nuosavybę. Šis pakeitimas neaktualus Bendrovei ir Grupei.
- **Nuosavybės teisių perdavimo sąlygos ir jų atšaukimas – 2-ojo TFAS „Mokėjimas akcijomis“ pakeitimas**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Šiuo pakeitimu patikslinama, kad nuosavybės teisių perdavimo sąlygos apima tik paslaugų teikimo sąlygas ir veiklos rezultatų sąlygas. Kitos mokėjimo akcijomis savybės nėra nuosavybės teisių perdavimo sąlygos. Pakeitime patikslinama, kad visi teisių atšaukimai, atlikti ūkio subjekto arba kitų šalių, apskaitoje turi būti registruojami vienodai. Šis pakeitimas neaktualus Bendrovei ir Grupei.
- **Investicijų į dukterines, bendrai kontroliuojamas ir asocijuotas įmones vertė – 1-ojo TFAS ir 27-ojo TAS pakeitimas**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau. Vadovaujantis pakeitimu ūkio subjektai, pirmą kartą taikantys TFAS, investicijas į dukterines, bendrai kontroliuojamas ir asocijuotas įmones atskirose finansinėse ataskaitose gali apskaityti tikrąją vertę arba vertę pagal anksčiau taikytus apskaitos principus. Vadovaujantis pakeitimu taip pat reikalaujama, kad paskirstymai iš įsigyjamų įmonių grynojo turto prieš įsigijimą būtų pripažinti pelno (nuostolių) ataskaitoje, o ne laikomi investicijos susigrąžinimu. Šis pakeitimas neaktualus Bendrovei ir Grupei.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2 Apskaitos principų pasikeitimas (tęsinys)

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų pritaikymas (tęsinys)

- **TFAAK 13-asis aiškinimas „Klientų lojalumo programos“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. liepos 1 d arba vėliau; taikomas finansinėms ataskaitoms, parengtoms pagal TFAS; patvirtintas taikymui Europos Sąjungoje; įsigaliojimo data atidėta iki metinių laikotarpių, prasidedančių 2008 m. gruodžio 31 d. arba vėliau; leidžiama taikyti anksčiau laiko. 13-asis TFAAK aiškinimas apibrėžia, kad jei parduodant prekes arba suteikiant paslaugas suteikiama ir kliento lojalumo paskata (pvz., lojalumo taškai arba nemokamos prekės), toks sandoris yra sudarytas iš įvairių elementų ir iš kliento gautas atlygis turi būti paskirstomas sandorio elementams vadovaujantis tikrosiomis vertėmis. Šis aiškinimas neaktualus Bendrovei ir Grupėi.
- **TFAAK 14-asis aiškinimas „19-asis TAS – nustatytų išmokų turto ribojimas, minimalūs finansavimo reikalavimai ir jų sąveika“**. Aiškinimą patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, jis įsigalioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. gruodžio 31 d. arba vėliau; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Aiškinimas pateikia nurodymus, kada gražinamosios išmokos arba būsimų įmokų sumažinimai gali būti naudojami atlikti turto apribojimo patikrinimą, numatytą 19-ajame TAS „Išmokos darbuotojams“. Aiškinimas neturi didelės įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms.
- **Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patobulinimai**, paskelbti 2008 m. gegužės mėn. 2007 metais Tarptautinių apskaitos standartų valdyba nusprendė inicijuoti kasmet vykdomą standartų tobulinimo programą, siekdama atlikti būtinus, bet ne skubius TFAS pakeitimus. Pakeitimai apima reikšmingus pakeitimus, paaiškinimus ir įvairių standartų terminologijos pakeitimus. Reikšmingi pakeitimai susiję su šiomis sritimis: priskyrimas turtui, skirtam parduoti pagal 5-ąjį TFAS, jeigu prarandama dukterinės įmonės kontrolė; galimybė pardavimui skirtas finansines priemones pateikti kaip ilgalaikį turta pagal 1-ąjį TAS; pagal 16-ąjį TAS apskaitomo turto, kuris anksčiau buvo klasifikuojamas kaip skirtas nuomai, pardavimo apskaita ir susijusių pinigų srautų pagal 7-ąjį TAS klasifikavimas kaip pagrindinės veiklos pinigų srautų; plano sumažinimo apibrėžimo pagal 19-ąjį TAS patikslinimas; valstybės paskolų, kurioms nustatyta žemesnė nei rinkos palūkanų norma, apskaita vadovaujantis 20-ojo TAS reikalavimais; skolinimosi išlaidų apibrėžimo, pateikto 23-ajame TAS, atitikimo apskaičiuotų palūkanų normos metodui užtikrinimas; dukterinių įmonių, klasifikuojamų kaip skirtų parduoti pagal 27-ąjį TAS ir 5-ąjį TFAS, apskaitos principų patikslinimas; informacijos apie asocijuotas įmones ir jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties objektus, apskaitomus pagal 28-ąjį TAS ir 31-ąjį TAS, atskleidimo reikalavimų sušvelninimas; informacijos atskleidimo reikalavimų, numatytų 36-ajame TAS, sugriežtinimas; reklamos sąnaudų, apskaitomų pagal 38-ąjį TAS, apskaitos principų patikslinimas; tikrosios vertės pasikeitimų pelno (nuostolių) ataskaitoje apibrėžimo pakeitimas tam, kad būtų užtikrintas atitikimas rizikos apsidraudimo sandorių apskaitai pagal 39-ąjį TAS; nebaigto statyti investicinio turto apskaitos principų nustatymas vadovaujantis 40-uoju TAS; supaprastintos biologinio turto tikrosios vertės nustatymo taisyklės pagal 41-ąjį TAS. 8-ojo, 10-ojo, 18-ojo, 20-ojo, 29-ojo, 34-ojo, 40-ojo, 41-ojo TAS ir 7-ojo TFAS pakeitimai apima tik naudojamų terminų ir redakcinius pakeitimus, kurių, Tarptautinių apskaitos standartų valdybos nuomone, poveikis apskaitai yra minimalus arba jie neturi jokio poveikio. Šie pakeitimai neturėjo reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

b) Ilgalaikio materialaus turto apskaitos principo pakeitimas

2008 m. gruodžio mėn., siekiant suvienodinti LEO LT, AB Grupės įmonių taikomus apskaitos principus, vadovybė nusprendė pakeisti apskaitos principą, taikomą visoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turto grupei (kuria planuojama perleisti, kaip aprašyta 34 pastaboje), apskaityti, iš įsigijimo savikainos į perkainotos vertės metodą.

Turto vertės vertinimą 2008 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai. Vadovaujantis 8 TAS nuostatomis, apskaitos principas buvo pakeistas perspektyviai, pritaikant jį nuo anksčiausios įmanomos datos - 2008 m. gruodžio 31 d.

Apskaitos principo pakeitimo įtaka 2008 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir bendrųjų pajamų ataskaitoms buvo tokia:

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.2 Apskaitos principų pasikeitimas (tęsinys)

b) Ilgalaikio materialaus turto apskaitos principo pakeitimas (tęsinys)

Grupė	Likutis/suma prieš apskaitos principo pakeitimą	Apskaitos principo pakeitimo įtaka	Likutis/suma 2008 m. gruodžio 31d. finansinėse ataskaitose
Ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turta):			
Žemė	119	167	286
Pastatai	131,997	60,924	192,921
Statiniai ir įrengimai	1,649,081	533,453	2,182,534
Transporto priemonės	9,577	19	9,596
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	55,644	6,863	62,507
Nebaigta statyba	167,104	342	167,446
	2,013,522	601,768	2,615,290
Kapitalas ir rezervai:			
Perkainojimo rezervas, atėmus atidėtąjį mokestį	-	492,723	492,723
2008 m. grynasis rezultatas (vertės sumažėjimo įtaka, atėmus atidėtąjį mokestį)	55,042	(11,298)	43,744
Ilgalaikiai įsipareigojimai:			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	264,016	120,343	384,359

Įmonė	Likutis/suma prieš apskaitos principo pakeitimą	Apskaitos principo pakeitimo įtaka	Likutis/suma 2008 m. gruodžio 31d. finansinėse ataskaitose
Ilgalaikis materialusis turtas (išskyrus Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turta):			
Žemė	119	167	286
Pastatai	101,303	54,956	156,259
Statiniai ir įrengimai	1,644,274	531,646	2,175,920
Transporto priemonės	8,343	-	8,343
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	55,649	6,269	61,918
Nebaigta statyba	167,800	(217)	167,583
	1,977,488	592,821	2,570,309
Kapitalas ir rezervai:			
Perkainojimo rezervas, atėmus atidėtąjį mokestį	-	483,230	483,230
2008 m. grynasis rezultatas (vertės sumažėjimo įtaka, atėmus atidėtąjį mokestį)	55,951	(8,974)	46,977
Ilgalaikiai įsipareigojimai:			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	263,179	118,564	381,743

C) Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąnaudų apskaitos principo pakeitimas:

2008 m. viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąnaudos (pastaba 2.22) tarpinėse finansinėse ataskaitose buvo atvaizduojamos tolygiai kiekvieną mėnesį. 2009 m. pirmajame pusmetyje buvo pakeistas sąnaudų apskaitos principas. Kadangi viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąnaudos yra patiriamos tada, kai perkama elektros energija, vadovybė nusprendė, kad viešuosius interesus atitinkančių paslaugų sąnaudas yra tiksliau pripažinti metų eigoje pagal faktiškai nupirktą elektros energijos kiekį. Šis pakeitimas neturės įtakos metinėms finansinėms ataskaitoms.

Apskaitos principo pakeitimo įtaka 2008 m. rugsėjo 30 d. bendrųjų pajamų ataskaitai buvo tokia:

Grupė	Suma prieš apskaitos principo pakeitimą	Apskaitos principo pakeitimo įtaka	Suma 2008 m. rugsėjo 30 d. finansinėse ataskaitose
Elektros ar susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos	(855,312)	20,733	(834,579)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	5,527	(3,110)	2,417
Grynasis pelnas (nuostoliai)	69,051	17,621	86,672
Įmonė			
Elektros ar susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos	(855,312)	20,733	(834,579)
Atidėtojo pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)	5,544	(3,110)	2,434
Grynasis pelnas (nuostoliai)	69,799	17,623	87,422

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3 Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Įmonė bei Grupė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

Grupė/Įmonė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti, bet dar neįsigalioję:

- **27-asis TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės atskaitos“** (persvarstytas 2008 m. sausio mėn.), galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau. Pagal persvarstytą standartą reikalaujama, kad ūkio subjektas priskirtų visas bendras pajamas patronuojančios įmonės savininkams ir nekontroliuojančiai daliai (anksčiau „mažumos dalis“) net ir tuo atveju, jei dėl to nekontroliuojančios dalies atžvilgiu susidarytų neigiamas likutis (pagal šiuo metu galiojantį standartą reikalaujama perteklinius nuostolius daugeliu atveju priskirti patronuojančios įmonės savininkams). Pagal persvarstytą standartą taip pat reikalaujama, kad patronuojančios įmonės nuosavybės dalies dukterinėje įmonėje pokyčiai, kuriems įvykus kontrolė neprarandama, būtų apskaitomi kaip nuosavybės sandoriai. Taip pat pateikiami reikalavimai, kaip ūkio subjektas turėtų įvertinti bet kokią pelną ar nuostolį, atsirandantį dėl dukterinės įmonės kontrolės praradimo. Kontrolės praradimo momentu, bet kokia investicija, liekanti buvusioje dukterinėje įmonėje turės būti vertinama tikrąja verte. Standarto pakeitimai neturėtų turėti reikšmingos įtakos Grupės ir Bendrovės finansinėms ataskaitoms.
- **3-asis TFAS „Verslo jungimai“**, (persvarstytas 2008 m. sausio mėn.), taikomas verslo jungimams, kurie buvo įsigyti pirmo metinio ataskaitinio laikotarpio, prasidedančio nuo ar po 2009 m. liepos mėn. 1 d., pradžioje arba po jo. Pagal persvarstytą 3-ąjį TFAS ūkio subjektams bus leidžiama įvertinti nekontroliuojančią dalį, naudojant šiuo metu galiojančio 3-čiojo TFAS metodą (proporcinga įsigyjamosios įmonės identifikuojamo grynojo turto dalis) arba pagal tikrąją vertę. Persvarstytas 3-asis TFAS išsamiau apibūdina pirkimo metodo taikymą verslo jungimams. Panaikintas reikalavimas kiekviename etapai vykdomo įsigijimo etape turta ir įsipareigojimą įvertinti tikrąja verte, siekiant nustatyti prestižo sumą. Persvarstytas standartas numato, kad vykdant įsigijimą etapais, įsigyjantis ūkio subjektas privalės iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą įsigyjamosios įmonės nuosavybės dalį tikrąja verte įsigijimo dieną, o susidarius pelnui ar nuostoliui pripažinti jį pelno (nuostolių) ataskaitoje. Su įsigijimu susijusios išlaidos bus apskaitomos atskirai nuo verslo jungimo ir todėl bus pripažintos sąnaudomis, o ne įtrauktos į prestižą. Įsigyjantis ūkio subjektas įsigijimo dieną turės pripažinti įsipareigojimą bet kokio neapibrėžto pirkimo atlygio atžvilgiu. Šio įsipareigojimo vertės pokyčiai po įsigijimo bus atitinkamai pripažinti remiantis kitais taikomais TFAS, o ne koreguojant prestižo sumą. Persvarstytasis 3-asis TFAS apibrėžia verslo jungimus, kurie sujungia tik bendras įmones ir verslo jungimus, kurie sudaromi remiantis vien tik sutartimi. Šiuo metu Bendrovė ir Grupė vertina, kokios įtakos standarto pakeitimas turės jos finansinėms ataskaitoms.
- **TFAAK 12-asis aiškinimas „Koncesijų sutartys dėl paslaugų“**. Aiškinimą patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, jis įsigalioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. kovo 30 d. arba vėliau; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Aiškinimas pateikia nurodymus paslaugų teikėjams dėl galiojančių standartų taikymo apskaitant viešojo ir privataus sektoriaus koncesijų susitarimus. TFAAK 12-asis aiškinimas neturės įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms, kadangi jos nėra sudariusios koncesijų sutarčių dėl paslaugų.
- **TFAAK 15-asis aiškinimas „Nekilnojamojo turto statybos sutartys“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Šis aiškinimas taikomas tų ūkio subjektų pajamų ir susijusių išlaidų apskaitai, kurie arba patys vykdo nekilnojamojo turto statybą, arba paveda tai atlikti subrangovams ir pateikia nurodymus, kuriais vadovaujantis turi būti nustatoma, ar nekilnojamojo turto statybos sutarties apskaitai turi būti taikomas 11-asis TAS ar 18-asis TAS. Taip pat pateikiami kriterijai dėl pajamų iš tokių sandorių pripažinimo momento. TFAAK 15-asis aiškinimas nėra aktualus Bendrovės ir Grupės veiklai, nes Bendrovė ir Grupė nėra sudariusi sutarčių dėl nekilnojamojo turto statybos.
- **TFAAK 16-asis aiškinimas „Grynujų užsienio investicijų apsidraudimo sandoriai“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2008 m. spalio 1 d. arba vėliau; patvirtinus taikymui Europos Sąjungoje, įsigalioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2009 m. rugsėjo 30 d.; leidžiama taikyti anksčiau laiko. Aiškinimas paaiškina, kokią užsienio valiutos riziką galima traktuoti kaip apdraudžiamąjį objektą ir nurodo, kad funkcinės valiutos perskaičiavimas į pateikimo valiutą nesukuria rizikos, kuriai būtų galima taikyti apsidraudimo nuo rizikos apskaitą. Pagal 16-ąjį TFAAK aiškinimą leidžiama apsidraudimo priemonę priskirti įmonei arba įmonių grupės įmonėms, išskyrus užsienyje veikiančią ūkio subjektą, kuris pats yra apdraustas. Aiškinimas taip pat patikslina, kaip pardavus apdraustą užsienyje veikiančią ūkio subjektą turi būti apskaičiuojamas pelnas arba nuostolis, perkeltas iš valiutų perskaičiavimo rezervo į pelno (nuostolių) ataskaitą. Ataskaitas teikiantys ūkio subjektai taikys 39-ąjį TAS tam, kad nutrauktų rizikos apsidraudimo sandorių apskaitos taikymą perspektyviai tuomet, kai jų apsidraudimo sandoriai nebeatitiks apsidraudimo nuo rizikos sandorių kriterijų, numatytų TFAAK 16-ajame aiškinyje. TFAAK 16-asis aiškinimas neturi įtakos šioms finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė ir Bendrovė nenaudoja rizikos apsidraudimo sandorių apskaitos.
- **Kriterijus atitinkantys apdraudžiamieji objektai – 39-ojo TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ pakeitimas**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau taikant retrospektyviai; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Pakeitimas paaiškina, kaip tam tikrose situacijose turi būti taikomi principai, pagal kuriuos nustatoma, ar apdrausta rizika arba pinigų srautų dalis atitinka apsidraudimo sandorių apskaitos kriterijus. Šis pakeitimas neturėtų turėti įtakos Bendrovės ir Grupės finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė ir Grupė nenaudoja rizikos apsidraudimo sandorių apskaitos.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3 Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Įmonė bei Grupė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

- **TFAAK 17-asis aiškinimas „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Aiškinimas patikslina, kada ir kaip turi būti pripažįstamas nepiniginio turto paskirstymas išmokant dividendus savininkams. Ūkio subjektas turi pripažinti įsipareigojimą paskirstyti nepiniginį turtą kaip dividendus savininkams paskirstytino turto tikrąja verte. Pelnas arba nuostolis iš paskirstyto nepiniginio turto perdavimo pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje tuomet, kai ūkio subjektas įvykdo įsipareigojimą sumokėti dividendus. Šiuo metu Bendrovė ir Grupė vertina, kokios įtakos šis naujas išaiškinimas turės jos finansinėms ataskaitoms.
- **1-asis TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmą kartą“**. 2008 m. gruodžio mėn. priėmus pakeitimą, standartas taikomas finansinėms ataskaitoms, parengtoms pagal TFAS pirmą kartą už laikotarpį, prasidedantį 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Persvarstytas 1-asis TFAS nenumato esminių pakeitimų lyginant su ankstesne versija, tačiau yra atlikti tam tikri struktūriniai pakeitimai, leidžiantys skaitytojams lengviau suprasti ir pritaikyti būsimus pokyčius. Bendrovė ir Grupė mano, kad persvarstytas standartas neturi įtakos finansinėms ataskaitoms.
- **TFAAK 18-asis aiškinimas „Turto perdavimas iš klientų“**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Aiškinimas paaiškina klientų turto perdavimo apskaitos principus, visų pirma, aplinkybes, kurioms esant gali būti taikomas turto apibrėžimas; turto pripažinimą ir jo vertinimą įsigijimo savikaina pirminio pripažinimo metu; atskirų paslaugų nustatymą (viena ar daugiau paslaugų, suteiktų mainais už perduotą turtą); pajamų pripažinimą; klientų perduotų pinigų apskaitos principus. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šis aiškinimas turės jos finansinėms ataskaitoms.
- **Išsamesnės informacijos apie finansines priemones pateikimas – 7-ojo TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“ pakeitimas**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Vadovaujantis pakeitimu reikalaujama pateikti išsamesnę informaciją apie tikrosios vertės įvertinimą ir likvidumo riziką. Ūkio subjektai turės pateikti finansinių priemonių analizę, atliktą pagal tris tikrosios vertės vertinimo kriterijus. Pakeitime numatoma, kad (a) įsipareigojimų analizėje pagal terminus turi būti nurodytos suteiktos finansinių garantijų sutartys, pateikiant didžiausią garantijos sumą anksčiausiu laikotarpiu, kuriuo gali būti pareikalauta garantiją įvykdyti; ir (b) reikalaujama atskleisti finansinių išvestinių priemonių likusį sutartyje numatytą terminą, jeigu sutartyse numatyti terminai yra svarbūs, norint suprasti pinigų srautų terminus. Ūkio subjektas taip pat turės pateikti finansinio turto, skirto likvidumo rizikos valdymui, analizę pagal terminus, jeigu tokia informacija yra būtina finansinių ataskaitų skaitytojams tam, kad jie galėtų įvertinti likvidumo rizikos pobūdį ir mastą. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos pakeitimas turės atskleidimams finansinėse ataskaitose.
- **Įterptosios išvestinės finansinės priemonės – TFAAK 9-ojo aiškinimo ir 39-ojo TAS pakeitimai**, galioja metiniams laikotarpiams, pasibaigiantiems 2009 m. rugsėjo 30 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Pakeitimai patikslina, kad perkėlus finansinį turtą iš tikrąja verte pelno (nuostolių) ataskaitoje apskaitomo turto grupės, turi būti įvertintos visos įterptosios finansinės priemonės ir, jei būtina, atskirai įtraukiamos į apskaitą. Šie pakeitimai nėra aktualūs Grupei ir Bendrovei.
- **Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų patobulinimai**, paskelbti 2009 m. balandžio mėn; 2-ojo TFAS, 38-ojo TAS, TFAAK 9-ojo ir TFAAK 16-ojo aiškinimų pakeitimai galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. arba vėliau; 5-ojo TFAS, 8-ojo TFAS, 1-ojo TAS, 7-ojo TAS, 17-ojo TAS, 36-ojo TAS ir 39-ojo TAS pakeitimai galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau; patobulinimai nėra patvirtinti taikymui Europos Sąjungoje. Patobulinimai apima toliau išvardytų standartų ir aiškinimų reikšmingus pakeitimus ir paaiškinimus: patikslinama, kad 2-ojo TFAS taikymo sričiai nepriskiriami įnašai, įnešti ūkio subjektų, sudarant bendros kontrolės sandorius ir formuojant bendras įmones; patikslinami 5-ajame TFAS ir kituose standartuose nurodyti informacijos apie pardavimui skirtą ilgalaikį turtą (arba perdavimo grupes) arba nutrauktą veiklą pateikimo reikalavimai; reikalaujama pagal 8-ąjį TFAS nurodyti kiekvieno veikiančio segmento bendro turto ir įsipareigojimų vertę tik tada, jeigu tokie duomenys yra nuolat pateikiami aukščiausiam sprendimus priimančiam organui; vadovaujantis 1-ojo TAS pakeitimu, leidžiama apskaityti tam tikrus įsipareigojimus, kurie įvykdomi naudojant paties ūkio subjekto nuosavybės finansines priemones, kaip ilgalaikius; 7-ojo TAS pakeitimas numato, kad tik išlaidos, kurios sukurs turtą, gali būti klasifikuojamos kaip investicinė veikla; leidžiama tam tikras ilgalaikes žemės nuomos sutartis priskirti finansiniam lizingui pagal 17-ąjį TAS, nepaisant to, kad pasibaigus nuomos terminui, nuosavybės teisės į žemę neperduodamos; 18-ajame TAS pateikiami papildomi nurodymai, padėsiantys nustatyti, ar ūkio subjektas veikia kaip užsakovas ar kaip agentas; patikslinamas 36-as TAS nurodant, kad pinigų srautus kuriantis vienetas negali būti didesnis už veiklos segmentą prieš sujungimą; 38-ajame TAS pateikiami papildomi reikalavimai dėl nematerialaus turto, įsigyto sujungiant ūkio subjektus, tikrosios vertės nustatymo; atlikti 39-ojo TAS pakeitimai, kurie reikalauja (i) 39-ojo TAS taikymo sričiai priskirti pasirinkimo sandorius, kuriuos realizavus ūkio subjektai sujungiami; (ii) nurodyti pinigų srautų apsidraudimo priemonių pelno ar nuostolių perklasifikavimo iš nuosavybės į pelno (nuostolių) ataskaitą laikotarpį ir (iii) kurie numato, kad išankstinio apmokėjimo galimybė turi būti traktuojama kaip glaudžiai susijusi su pagrindine sutartimi, jeigu ja pasinaudojus skolininkas padengia skoliniojo patirtą žalą; TFAAK 9-ojo aiškinimo pakeitimas numato, kad sutartyje naudojamos įterptinės išvestinės finansinės priemonės, įsigytos sudarant bendros kontrolės sandorius ir formuojant bendras įmones, nepriskiriamos šio aiškinimo taikymo sričiai; ir panaikinamas TFAAK 16-ajame numatytas draudimas užsienyje veikiančiam ūkio subjektui, kuris pats yra apdraustasis objektas, įsigyti apsidraudimo priemonės. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šie pakeitimai turės finansinėms ataskaitoms.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

---

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.3 Standartai, aiškinimai ir jų pakeitimai, kurie dar neįsigalioję ir kurių Įmonė bei Grupė nėra pritaikiusi anksčiau laiko

- **Grupės sandoriai, kurių apmokėjimas apskaičiuojamas akcijomis ir padengiamas grynaisiais pinigais – 2-ojo TFAS „Mokėjimas akcijomis“ pakeitimai**, galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. sausio 1 d. arba vėliau; nepatvirtintas taikymui Europos Sąjungoje. Šiuose pakeitimuose paaiškinama, kaip apskaityti mokėjimus akcijomis konsoliduotose ir atskirose finansinėse ataskaitose. Į standarto pakeitimus įtraukti panaikintų TFAAK 8-ojo ir TFAAK 11-ojo aiškinimų reikalavimai. Pakeitimuose išsamiau apibrėžiami TFAAK 11-ojo aiškinimo nurodymai, siekiant aptarti planus, kurie šiame aiškinyje anksčiau nebuvo nagrinėjami. Pakeitimai taip pat patikslina sąvokų apibrėžimus, pateiktus standarto priede. Šiuo metu Grupė ir Bendrovė vertina, kokios įtakos šie pakeitimai turės finansinėms ataskaitoms.

2.4 Konsolidacijos principai

Grupės konsoliduotos tarpinės finansinės ataskaitos apima AB „Lietuvos energija“ ir jos dukterines įmones. Dukterinių įmonių tarpinės finansinės ataskaitos yra parengtos tiems patiems ataskaitiniams laikotarpiams bei naudojant vienodus apskaitos principus.

Dukterinės įmonės yra konsoliduojamos nuo tos datos, kai jų efektyvi kontrolė pereina Įmonei ir nebėra konsoliduojamos nuo tos datos, kai kontrolė perleidžiama už Grupės ribų. Visi tarpusavio sandoriai, likučiai ir nerealizuotas sandorių pelnas ar nuostoliai tarp Grupės įmonių yra eliminuojami.

Mažumai tenkanti konsoliduotų dukterinių įmonių grynojo turto dalis yra parodoma atskirai nuo Grupės nuosavo kapitalo. Mažumos dalis susideda iš mažumos dalies vertės pradinio verslo jungimo metu (žr. žemiau) ir mažumos dalies pasikeitimų dėl nuosavo kapitalo pokyčių, įvykusių po verslo jungimo datos. Nuostoliai, tenkantys mažumai ir viršijantys dukterinės įmonės nuosavo kapitalo mažumos dalį, yra priskiriami Grupei, išskyrus tuos atvejus, kai mažumos akcininkai turi prievolę ir yra pajėgūs papildomai investuoti, siekiant padengti nuostolius.

2.5 Verslo jungimai

Dukterinių įmonių įsigijimas yra apskaitomas taikant pirkimo metodą. Įsigijimo savikaina yra vertinama bendra tikrosios vertės suma, kurią sudaro mainais už įsigijamos įmonės kontrolę suteikto turto, prisiimtų įsipareigojimų bei Grupės išleistų nuosavybės priemonių tikroji vertė mainų dieną, pridėdant bet kokias išlaidas, tiesiogiai priskirtinas verslo jungimui. Įsigijamos įmonės identifikuojamas turtas, įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai, atitinkantys 3 TFAS „Verslo jungimai“ pateiktus pripažinimo kriterijus, yra pripažįstami jų tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną, išskyrus ilgalaikį turtą (arba perleidimo grupes), kuris yra klasifikuojamas kaip laikomas pardavimui pagal 5 TFAS „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui ir nutraukiama veikla“ ir yra pripažįstamas ir apskaitomas tikrąją vertę atėmus pardavimo išlaidas.

Mažumos akcininkų dalis perkamojoje įmonėje pirminio pripažinimo metu yra įvertinama kaip apskaityto grynojo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų tikrosios vertės proporcinga dalis, tenkanti mažumai.

2.6 Investicijos į dukterines įmones (Įmonė)

Dukterinė įmonė – tai tokia įmonė, kurią tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja patronuojanti įmonė. Investicijos į dukterines įmones patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje yra apskaitytos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

2.7 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones

Asocijuota įmonė – tai tokia įmonė, kuriai Grupė/Įmonė daro reikšmingą įtaką, tačiau nėra nei dukterinė įmonė, nei dalis bendroje įmonėje. Reikšminga įtaka – tai galėjimas dalyvauti priimant finansinės ir veiklos politikos sprendimus, tačiau tai nėra galia kontroliuoti ar bendrai kontroliuoti šiuos sprendimus. Grupė yra investavusi į bendrai valdomą įmonę, kuri yra jungtinės veiklos bendrovė, kurioje dalininkų susitarimu bendrai kontroliuojant vykdoma ekonominė veikla.

Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje yra apskaitytos įsigijimo savikaina atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, kai investicijos apskaitinė vertė patronuojančios įmonės finansinės padėties ataskaitoje viršija tikėtiną atsiperkamąją vertę.

Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių veiklos rezultatai įtraukiami į Grupės konsoliduotas finansines ataskaitas naudojant nuosavybės metodą, išskyrus atvejus, kai investicija yra klasifikuojama kaip laikoma pardavimui, kuomet ji yra apskaitoma pagal TFAS 5 „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui ir nutraukiama veikla“. Taikant nuosavybės metodą, investicija į asocijuotą ar bendrai valdomą įmonę yra apskaitoma konsoliduotoje finansinės padėties ataskaitoje įsigijimo savikaina, pakoreguota po įsigijimo datos įvykusiais Grupės grynojo turto asocijuotoje/bendroje įmonėje dalies pasikeitimais, atėmus bet kokį konkrečių investicijų vertės sumažėjimą. Asocijuotos ir bendrai valdomos įmonės nuostoliai, viršijantys Grupės turto dalį joje, nėra pripažįstami, išskyrus tuos atvejus, kai Grupė prisiėmė teisinius arba netiesioginius įsipareigojimus arba padarė mokėjimus asocijuotos/bendrai valdomos įmonės vardu.

2. Apskaitos principai (tęsinys)

2.7 Investicijos į asocijuotas ir bendrai valdomas įmones (tęsinys)

Bet koks įsigijimo savikainos perviršis lyginant su Grupės identifikuojamo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų grynąja asocijuotoje įmonėje dalimi, įvertinta tikraja verte, įsigijimo dieną pripažįstamas prestižu. Prestižas yra įtraukiamas į investicijos likutinę vertę ir vertinamas dėl vertės sumažėjimo kaip investicijos dalis. Jei po pakartotinio vertinimo Grupei tenkanti identifikuojamo turto, įsipareigojimų ir neapibrėžtųjų įsipareigojimų grynoji dalis įvertinta tikraja verte viršija įsigijimo savikainą, perviršis yra nedelsiant pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kai Grupės įmonė vykdo operacijas su Grupės asocijuota/bendrai valdoma įmone, pelnas ar nuostoliai, tenkantys Grupei, yra eliminuojami.

Finansinės garantijos, suteiktos už asocijuotų įmonių įsipareigojimus, pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įvertinta tikraja verte kaip investicija į asocijuotas įmones bei finansinis įsipareigojimas finansinės padėties ataskaitoje. Tikroji vertė yra įvertinama kaip tikrosios įsipareigojimo, už kurią suteikta garantija, vertės bei analogiško įsipareigojimo be garantijos tikrosios vertės skirtumas. Šis finansinis įsipareigojimas vėliau yra amortizuojamas ir pripažįstamas pajamomis priklausomai nuo susijusio asocijuotos įmonės finansinio įsipareigojimo bankui amortizacijos / gražinimo. Jeigu atsiranda požymių, kad asocijuota įmonė gali neįvykdyti savo įsipareigojimų bankui, finansinis įsipareigojimas įmonėje yra apskaitomas didesniąja iš amortizuotos vertės ir pagal TAS 37 „Atidėjiniai, neapibrėžti įsipareigojimai bei neapibrėžtas turtas“ nuostatas apskaičiuotos vertės.

2.8 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas

Turtas priskiriamas ilgalaikiam materialiajam turtui, jeigu jo tarnavimo trukmė yra ilgesnė nei vieneri metai.

Kaip aprašyta 2.2 pastaboje, nuo 2008 m. gruodžio 31 d. Grupė pakeitė apskaitos principą, taikomą ilgalaikiam materialiajam turtui (išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turto grupę) iš savikainos į perkainotos vertės metodą.

Iki 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas buvo apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius.

Nuo 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turto grupę, kuri ir toliau apskaitoma savikaina atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą, yra apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškai, ne rečiau kaip kartą per 5 metus, nepriklausomų turto vertintojų atliekamais turto vertinimais, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu yra sudengiamas su bendrąja turto balansine verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės. Pirmojo ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusia apskaitinės vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale (žr. 2.2. pastaba), o vertės sumažėjimo suma yra apskaitoma bendrųjų pajamų ataskaitoje. Dėl vėlesnio turto perkainojimo susidariusia apskaitinės turto vertės padidėjimo suma yra didinamas perkainojimo rezervas, o apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, tiesiogiai mažina perkainojimo rezervą nuosavame kapitale; visi kiti sumažėjimai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje. Visi kiti turto vertės padidėjimai vėlesnių perkainojimų metu yra apskaitomi perkainojimo rezerve. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto bendrųjų pajamų ataskaitoje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas ilgalaikis materialusis turtas. Tokio turto įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Ilgalaikis nematerialusis turtas

Ilgalaikis nematerialusis turtas įsigytas atskirai iš pradžių yra pripažįstamas įsigijimo verte. Verslo susijungimuose įsigyto nematerialiojo turto savikaina yra jo tikroji vertė įsigijimo data. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei yra tikėtina, kad Grupė/Įmonė gaus su šiuo turtu susijusią ekonominę naudą ateityje ir jei turto vertė gali būti patikimai įvertinta.

Po pradinio pripažinimo nematerialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo verte, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra (Grupė/Įmonė neturi neriboto tarnavimo laikotarpio nematerialiojo turto).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.8 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas (tęsinys)

Nusidėvėjimas ir amortizacija

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, išskyrus nebaigtą statybą, nusidėvėjimas (amortizacija) yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Kiekvienų metų pabaigoje Grupė ir Įmonė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likvidacines vertes bei nusidėvėjimo/amortizacijos metodą, užtikrinant, kad jie atitiktų numatomą ilgalaikio turto naudojimo pobūdį. Įvertinimo pakeitimo įtaka, jei tokia yra, pripažįstama perspektyviai. 2008 m. gruodžio 31 d. ilgalaikio materialiojo turto normatyvai perkainotam turtui buvo patikslinti pagal likusį tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įvertinti naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto grupės	Naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)
Pastatai	20 - 75
Statiniai, mašinos ir įrenginiai:	
- elektros ir ryšių įtaisai	20 - 25
- elektros įrenginiai	15 - 35
- kiti įrenginiai	5 - 20
Elektrinių turtas:	
- vandentakos hidrotechniniai statiniai ir įrenginiai	75
- slėgiminiai vamzdiniai	50
- hidrotechninės turbinos	25 - 40
- kiti įrenginiai	8 - 15
Transporto priemonės	4 - 10
Kitas materialusis turtas:	
- kompiuterinė technika ir ryšių priemonės	3 - 10
- inventorius, įrankiai	4 - 10
Nematerialusis turtas	3 - 4

Naujai įsigytam turtui vidutiniai ypatingai svarbios pagrindinės Grupės ir Įmonės veiklos ilgalaikio materialiojo turto grupių tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Vidutiniai naudingo tarnavimo laikotarpiai (metais)

Transformatorinių pastočių gamybiniai pastatai	30
330, 110, 35 Kv elektros energijos perdavimo oro linijos	40 - 55
330, 110, 35, 6-10 Kv skirstyklos elektros įrenginiai	30 - 35
330, 110, 35, 6-10 Kv galios transformatoriai	35
Relinės apsaugos ir automatikos įrenginiai	15 - 35
Technologinio ir dispečerinio valdymo įrenginiai	8

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas išperkamosios nuomos būdu, yra nudėvimas per naudingą tarnavimo laikotarpį, taikant tą patį nusidėvėjimo skaičiavimo metodą kaip ir nuosavam turtui.

Pelnas ar nuostolis, susidarantis dėl ilgalaikio turto pardavimo apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pardavimo pajamų ir turto likutinės vertės ir yra pripažįstamas atskaitinių metų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Remonto išlaidos yra pridedamos prie apskaitinės ilgalaikio materialiojo turto vertės, jei yra tikėtina, kad Grupė ir Įmonė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

2.9 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Įmonė peržiūri likutinę ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertę, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Įmonė įvertina šio turto atsiperkamąją vertę tam, kad būtų galima įvertinti vertės sumažėjimą (jei toks yra). Kai neįmanoma įvertinti turto atsiperkamosios vertės, Grupė ir Įmonė paskaičiuoja pajamas generuojančios turto grupės, kuriai šis turtas priklauso, atsiperkamąją vertę. Kai gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas, Grupės ir Įmonės administracinis turtas yra paskirstomas atskiriems pajamas generuojančio turto vienetams, priešingu atveju Grupės ir Įmonės administracinis turtas yra paskirstomas mažesnėmis pajamas generuojančio turto vienetų grupėms, kurioms gali būti nustatytas patikimas ir nuoseklus paskirstymo pagrindas.

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą bei, kai yra vertės sumažėjimo požymių, atliekami ilgalaikio nematerialiojo turto, kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra neapibrėžtas, ir ilgalaikio nematerialiojo turto, kuris nėra dar paruoštas naudojimui, vertės sumažėjimo testai.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.9 Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto vertės sumažėjimas (tęsinys)

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo sąnaudas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas, egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turto susijusią riziką, į kurią nebuvo atsižvelgta įvertinant ateities pinigų srautus.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami iš karto pelno (nuostolių) straipsnyje, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Tuo atveju, nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra apskaitomi kaip perkainojimo rezervo sumažėjimas.

Jei po nuostolių dėl vertės sumažėjimo pripažinimo turto vertė vėliau padidėja, tai apskaitinė turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertė padidinama iki naujai paskaičiuotos turto atsiperkamosios vertės, bet taip, kad padidėjimas neviršytų apskaitinės šio turto (pajamas generuojančios turto grupės) vertės, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais metais nebūtų buvę pripažinti. Turto vertės sumažėjimo atstatymas pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje iš karto, nebent šis turtas anksčiau buvo perkainotas. Pastaruoju atveju, jo vertės sumažėjimo panaikinimas yra apskaitomas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (neviršijant buvusio vertės sumažėjimo sumos dydžio), kaip aprašyta 2.8 pastaboje.

2.10 Investicinis turtas

Grupės/Įmonės investicinis turtas, kurį sudaro investicijos į pastatus, kurie yra laikomi uždirbti nuomos pajamas arba tikintis jų vertės padidėjimo, pirminio pripažinimo metu yra apskaitomas įsigijimo savikaina, įskaitant sandorių išlaidas. Po pirminio pripažinimo investicinis turtas yra apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Perkėlimai į investicinį turtą ir iš jo atliekami tik tada, kai akivaizdžiai pasikeičia turto paskirtis.

2.11 Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas pardavimui tuomet, jeigu jo apskaitinė vertė bus atgauta jį pardavus ir kai turto pardavimas yra labai tikėtinas. Pardavimui skirtas turtas yra apskaitomas žemesne iš apskaitinės vertės ir tikrosios vertės, sumažintos numatomomis pardavimo išlaidomis, jeigu turto apskaitinę vertę ketinama atgauti jį pardavus, o ne toliau naudojant veikloje.

2.12 Finansinis turtas

Vadovaujantis TAS 39 „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ finansinis turtas yra skirstomas į finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolį), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas bei finansinį turtą, skirtą parduoti. Finansinio turto priskyrimas priklauso nuo finansinio turto rūšies ir tikslo ir yra nustatomas pirminio pripažinimo metu.

Finansinis turtas apskaitoje atvaizduojamas sandorio sudarymo dieną, kai finansinio turto pirkimas ar pardavimas vyksta pagal sutartį, kurios sąlygos reikalauja finansinio turto pateikimo atitinkamos rinkos nustatytu terminu. Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas yra įvertinamas tikrąja verte, pridėdant, tuo atveju jei investicijos apskaitytos ne tikrąja verte per pelną (nuostolį), tiesiogines išlaidas, susijusias su sandoriu.

Grupės/Įmonės finansinis turtas apima pinigus, trumpalaikius indėlius, iš pirkėjų ir kitas gautinas sumas bei paskolas, taip pat investicijas į vertybinius popierius ir yra skirstomas į šias dvi grupes: iki išpirkimo laikomos investicijos bei paskolos ir gautinos sumos.

Finansinio turto apskaita po pirminio pripažinimo priklauso nuo to, kuriai grupei finansinis turtas yra priskirtas, ir yra tokia:

Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra priskiriamas laikomam iki išpirkimo termino, jeigu Grupė ir Įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Po pirminio pripažinimo finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai sumažėja tokių investicijų vertė, jos yra nurašomos arba yra amortizuojamos.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

---

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.12 Finansinis turtas (tęsinys)

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos (kurios nėra išvestinė finansinė priemonė) ir kuriomis neprekiaujama aktyvioje rinkoje yra finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais. Po pirminio pripažinimo toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas), atėmus bet kokią pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas. Pelnas arba nuostoliai pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas – tai finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma – tai palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus per numatytą finansinio turto laikotarpį.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą Grupė ir Įmonė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus prekybos gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama naudojant abejotinių gautinų sumų sąskaitą. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po balanso sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per bendrųjų pajamų ataskaitą, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

Finansinio turto pripažinimo nutraukimas

Finansinio turto (ar, kur tinkama, dalies finansinio turto ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- baigiasi teisės į finansinio turto pinigų srautus galiojimo laikas;
- Grupė/Įmonė išlaiko teisę į pinigų srautus, bet prisiima įsipareigojimą sumokėti visą sumą trečiajai šaliai pagal perleidimo sutartį per trumpą laiką; arba
- Grupė/Įmonė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto ir/arba (a) perleidžia iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba (b) nei perleidžia, nei išlaiko su finansiniu turtu susijusios rizikos ir naudos, bet perleidžia šio turto kontrolę.

Kai Grupė/Įmonė perleidžia teises į turto pinigų srautus, bet nei perleidžia nei išlaiko su to turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos ir neperleidžia turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas ta dalimi, su kuria Grupė/Įmonė yra vis dar susijusi. Įmonės sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Grupei/Įmonei gali tekti sumokėti.

2.13 Atsargos

Atsargos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos įsigijimo savikaina. Vėlesniais laikotarpiais atsargos yra apskaitomos grynąja galimo realizavimo verte arba įsigijimo savikaina – priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė. Atsargų savikaina apima įsigijimo kainą ir susijusius mokesčius bei tas pridėtines išlaidas, kurios susidarė gabenant atsargas į dabartinę jų buvimą vietą ir suteikiant joms dabartinę būklę. Savikaina nustatoma naudojant FIFO metodą. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina, atėmus įvertintas gamybos užbaigimo išlaidas ir įvertintas marketingo, pardavimo išlaidas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

---

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro gryniesi pinigai kasoje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos (pradinis terminas iki 3 mėnesių), kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika, bei bankų overdraftai. Bankų overdraftai finansinės padėties ataskaitoje yra apskaitomi kaip trumpalaikės paskolos.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir jų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje, indėliai einamosiose sąskaitose ir kitos trumpalaikės labai likvidžios investicijos, kurių pradinis terminas iki 3 mėnesių.

2.15 Finansiniai įsipareigojimai bei Grupės ir Įmonės išleisti nuosavybės instrumentai

Instrumentų priskyrimas skolos ar nuosavybės instrumentams

Skolos ir nuosavybės instrumentai yra priskiriami arba finansiniams įsipareigojimams, arba nuosavybei, priklausomai nuo sutarties turinio.

Nuosavybės instrumentai

Nuosavybės instrumentas yra bet kokia sutartis, kuri patvirtina Grupės ir Įmonės turto, atėmus visus jos įsipareigojimus, nuosavybės dalį. Nuosavybės instrumentai yra apskaitomi gautų įplaukų verte, atėmus tiesiogines išleidimo išlaidas.

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai yra priskiriami finansiniams įsipareigojimams, vertinamiems tikrąja verte per pelną (nuostolį), arba kitiems finansiniams įsipareigojimams. Grupė/Įmonė neturi finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąją verte per pelną (nuostolį).

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, yra pripažįstami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas.

Vėlesniais laikotarpiais kiti finansiniai įsipareigojimai yra apskaitomi amortizuota savikaina, apskaičiuota naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Palūkanų sąnaudos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą (2.11 pastaba).

Finansiniai įsipareigojimai priskiriami ilgalaikiams, jei iki balanso datos sudaryta finansavimo sutartis įrodo, kad įsipareigojimas balanso datai pagal pobūdį buvo ilgalaikis.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skolintojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.16 Užsienio valiuta

Operacijos užsienio valiuta ataskaitoje atvaizduojamos litais pagal operacijos atlikimo dieną Lietuvos banko skelbiamą lito ir užsienio valiutos santykį, kuris apytiksliai lygus rinkos kursui. Piniginis turtas ir įsipareigojimai yra konvertuojami į litus balanso sudarymo datos kursu. Pelnas ir nuostoliai, patirti dėl atsiskaitymų pagal šiuos sandorius bei dėl piniginių turto ar įsipareigojimų konvertavimo į litus, yra įtraukiami į ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas yra susietas su euru santykiu 3.4528 lito už 1 eurą, o lito kursą kitų valiutų atžvilgiu kasdien nustato Lietuvos bankas. Pagrindinių valiutų santykiai buvo tokie:

	2009 m. rugsėjo 30 d.		2008 m. gruodžio 31 d.
1 LVL	=	4.8823 litų	1 LVL = 4.8872 litų
100 RUB	=	7.8446 litų	100 RUB = 8.3337 litų
10 SEK	=	3.3882 litų	10 SEK = 3.1505 litų
1 USD	=	2.3601 litų	1 USD = 2.4507 litų
10 EEK	=	2.2067 litų	10 EEK = 2.2067 litų

Atskiros Grupės įmonių finansinės ataskaitos yra pateikiamos pagrindine ekonominės aplinkos, kurioje įmonė veikia, valiuta (funkcine valiuta). Konsoliduotose finansinėse ataskaitose kiekvienos Grupės įmonės finansiniai veiklos rezultatai bei finansinė būklė yra pateikiami litais, kurie yra Įmonės funkcinė valiuta ir Grupės konsoliduotų finansinių ataskaitų pateikimo valiuta.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.16 Užsienio valiuta (tęsinys)

Rengiant atskirų Grupės įmonių finansines ataskaitas, operacijos, atliktos kitomis nei įmonės funkcinėmis valiutomis (užsienio valiutomis), yra apskaitomos taikant valiutų kursus, galiojusius operacijų dieną. Kiekvieną balanso sudarymo datą piniginiai straipsniai, išreikšti užsienio valiuta, yra konvertuojami balanso sudarymo datos valiutos kursu. Nepiniginiai straipsniai, kurie apskaitomi tikrąja verte ir išreikšti užsienio valiuta, konvertuojami tikrosios vertės nustatymo dienos valiutos kursu. Nepiniginiai vienetai, kurie yra apskaityti įsigijimo verte ir išreikšti užsienio valiuta, nekonvertuojami.

Rengiant konsoliduotas finansines ataskaitas, užsienyje esančių Grupės įmonių turtas ir įsipareigojimai (įskaitant palyginamuosius skaičius) yra konvertuojami į litus balanso sudarymo datos valiutos kursu. Pajamos ir sąnaudos (įskaitant palyginamuosius skaičius) yra konvertuojamos į litus, naudojant vidutinį laikotarpio valiutos kursą, išskyrus tuos atvejus, kai valiutos kursas laikotarpio metu reikšmingai svyravo – tokiu atveju yra naudojamas operacijų datos valiutos kursas. Valiutos kurso skirtumai, jei tokių yra, pripažįstami užsienio valiutos perskaičiavimo rezerve nuosavame kapitale. Šie valiutos kurso pasikeitimo skirtumai yra pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo laikotarpiu, kai užsienyje veikianti įmonė yra parduodama.

2.17 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos bei trečiųjų šalių kompensacijos, susijusios su turtu, apima dotacijas, kurios yra gautos ilgalaikio turto forma arba skirtos ilgalaikiam turtui įsigyti. Dotacijos yra apskaitomos gauto turto tikrąja verte ir vėliau pripažįstamos pajamomis, mažinant turto nusidėvėjimo sąnaudas, per atitinkamo ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpį.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Vyriausybės ir Europos Sąjungos dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu, yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija.

2.18 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio praeityje Grupė/Įmonė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys išteklių, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Grupė/Įmonė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinių suma bus kompensuota, pavyzdžiui pagal draudimo sutartį, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos yra apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimą specifičią riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

Atidėjiniai pensijų išmokoms

Kiekvienas darbuotojas, išeidamas iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi teisę gauti 2 mėnesinių atlyginimų dydžio išmoką. Aktuariniai skaičiavimai yra atlikti siekiant įvertinti tokių pensijų išmokų įsipareigojimą. Įsipareigojimas apskaitomas dabartine verte, diskontuota naudojant rinkos palūkanų normą.

2.19 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo įmokos

Įmonė ir Grupė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planas, pagal kurį Grupė moka nustatytą dydžio įmokas ir ateityje neturės jokio teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo ir toliau mokėti šias įmokas, jeigu Fondas neturės pakankamai turto, kad galėtų visiems darbuotojams sumokėti išmokas, susijusias su tarnyba dabartiniu ar ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos darbuotojų darbo užmokesčio sąnaudoms.

(b) Išaitinės kompensacijos

Išaitinės kompensacijos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė ar Įmonė pripažįsta išaitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išaitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos yra diskontuojamos iki dabartinės vertės.

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.19 Išmokos darbuotojams (tęsinys)

(c) Premijų planai

Įmonė ir Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir premijų sąnaudas, kuomet turi sutartinį įsipareigojimą arba praeityje buvo taikoma praktika, sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

2.20 Nuomos apskaita

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo data. Yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turta.

Nuoma yra pripažįstama išperkamąja, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Veiklos nuoma – tai į išperkamosios nuomos sąvoką neįeinanti nuoma.

Grupė ir Įmonė kaip nuomotojas

Pajamos pagal veiklos nuomos sutartis yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Grupė ir Įmonė kaip nuomininkas

Išperkamąja nuoma išsinuomotas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje, arba dabartinei minimalių nuomos įmokų pagal nuomos sutartį vertei, jei ji yra mažesnė. Atitinkamas įsipareigojimas nuomotojui finansinės padėties ataskaitoje yra atvaizduojamas kaip išperkamosios nuomos įsipareigojimas. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines sąnaudas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio mažėjimo pastovi palūkanų norma. Finansinės sąnaudos yra pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

2.21 Verslo ir geografiniai segmentai

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimus priimančias asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanči strateginius sprendimus.

2.22 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos pripažįstamos, kai tikėtina, jog Grupė/Įmonė gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, ir kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą. Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus prekių grąžinimus ir nuolaidas. Pajamų pripažinimui taip pat taikomi šie kriterijai:

Pajamos iš elektros pardavimo

Pajamos iš elektros, kuri yra įsigyjama aukcione, pardavimo, elektros eksporto ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų (toliau – VIAP) yra pripažįstamos perdavus pirkėjui riziką ir su sandoriu susijusią teikiamą ekonominę naudą.

Pajamos iš su elektros energija susijusių paslaugų

Pajamos iš elektros perdavimo ir kitų su elektra susijusių paslaugų yra pripažįstamos, kai paslaugos suteiktos.

Kainų reguliavimas

Perdavimo ir VIAP teikimo paslaugų kainos reguliuojamos Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisijai) nustatant viršutines kainų ribas. Konkrečias perdavimo ir VIAP kainas ir tarifus nustato paslaugos teikėjas, neviršydamas Komisijos patvirtintų ribų.

Gamintojų ir nepriklausomų tiekėjų parduodamos elektros energijos ir rezervinės galios kainos nereguliuojamos, išskyrus atvejus, kai gamintojas ar nepriklausomas tiekėjas užima daugiau kaip 25 procentus rinkos. Tokiu atveju, kainų reguliavimo tvarką nustato Komisija.

Importo bei eksporto kainos nėra reguliuojamos.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

---

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.22 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas (tęsinys)

Vykdydama VIAP veiklą, Įmonė ir Grupė uždirba pajamas bei patiria sąnaudas. VIAP lėšos - tai lėšos, sumokamos viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikėjams (remiantis iš anksto patvirtintais metiniais paslaugų kiekiais bei kainomis). Šios paslaugos vėliau teikiamos skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą. Jeigu pasibaigus kalendoriniams metams Įmonės surinktos lėšos iš vartotojų ir skirstomųjų tinklų operatorių už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas viršijo arba buvo mažesnės už faktiškai sumokėtas VIAP lėšas šių paslaugų teikėjams, tai perdavimo sistemos operatorius privalo šį lėšų skirtumą įvertinti skaičiuodamas ateinančių metų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos dedamąją.

Įmonė ir Grupė perka galios rezervavimo paslaugą iš elektros energijos tiekėjų pagal galios rezervavimo sutartis, o vėliau teikia šią paslaugą skirstomojo tinklo operatoriams bei elektros energijos vartotojams pagal Komisijos nustatytą tarifą.

Naujų vartotojų prijungimas

Mokesčiai gauti už naujų vartotojų prijungimą pirminio pripažinimo metu apskaitomi kaip ateinančių laikotarpių pajamos, o vėliau proporcingai pripažįstami pajamomis per tą patį laikotarpį kaip ir susijusios turto pastatymo sąnaudos. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, yra kapitalizuojamos ir nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

Remonto paslaugų pajamos

Individualių sutarčių/projektų su klientais, pvz. remonto paslaugų (28 pastaba), pajamos pripažįstamos proporcingai atliktam darbui, kuris įvertinamas palyginant realiai patirtas projekto sąnaudas su bendromis numatytomis projekto sąnaudomis. Tikėtinas pelningumo pokytis apskaitomas bendrųjų pajamų ataskaitoje, kai tokie pokyčiai nustatomi. Projektai reguliariai peržiūrimi ir nustatoma, kad sandoris bus nuostolingas, apskaitomi atitinkami atidėjiniai.

Kitos pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu, atsižvelgiant į skolos likutį ir taikomą palūkanų normą. Gautos palūkanų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip pagrindinės veiklos pinigų srautai.

Dividendų pajamos pripažįstamos tada, kai akcininkai įgauna teisę gauti dividendus. Gautos dividendų įplaukos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai. Iš dukterinių įmonių gautos patronuojančios įmonės dividendų pajamos, konsoliduotose finansinėse ataskaitose yra išelminuojamos.

Pajamas ir sąnaudas, susijusias su Grupės ir Įmonės teikiamomis informacinių technologijų paslaugomis, o taip pat susijusias su Grupės ir Įmonės turimais poilsio namais bei susijusias su ilgalaikio turto pardavimu ir nuoma, Grupė ir Įmonė apskaito kaip kitas veiklos pajamas ir sąnaudas.

Sąnaudų pripažinimas

Sąnaudos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

2.23 Finansavimo išlaidos

Visos finansavimo išlaidos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaupimo principu, kai patiriamos.

2.24 Pelno mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokesčiai

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno prieš apmokestinimą, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamojo pelno nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų sudarymo datą. 2009 metais pelno mokesčio tarifas buvo 20 proc. (2008 m. 15 proc.).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip**

---

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.24 Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas balanso įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas balanso sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Grupė ir Įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami tarpusavyje, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kuomet egzistuoja teisė padengti einamojo laikotarpio mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Pelno mokesčio ir atidėto pelno mokesčio sąnaudos ar nauda apskaitomos per pelną (nuostolį), išskyrus tuos atvejus, kai jos susijusios su straipsniais apskaitomais nuosavame kapitale. Tuomet atidėti mokesčiai taip pat apskaitomi nuosavame kapitale.

Pereinant prie TFAS Grupė ir Bendrovė finansinėse ataskaitose perkainoto ilgalaikio materialaus turto vertę pripažino menama savikaina. Kadangi turto, vertinamo menama savikaina, mokesstinė bazė pereinant prie TFAS liko įsigijimo savikaina (arba suma, paremta įsigijimo savikaina), dėl atlikto perkainojimo susidarė laikinieji skirtumai, susiję su turtu, ir buvo pripažintas atidėtojo mokesčio įsipareigojimas. Po perėjimo prie TFAS esant poreikiui atidėtąjį mokestį perskaičiuoti (pvz., dėl mokesčių tarifo pasikeitimo), Grupė ir Įmonė perskaičiavimo įtaką apskaito tiesiogiai finansinės padėties ataskaitoje nepaskirstytojo pelno straipsnyje.

2.25 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas būtų įvykęs pateikiamo ankstesniojo laikotarpio pradžioje.

Svertinis akcijų skaičiaus vidurkis, kurio pagrindu skaičiuojama pelno dalis vienai akcijai 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. buvo 689,515,435. 2009 m. rugsėjo 30 d., 2008 m. gruodžio 31 d. ir per laikotarpius, pasibaigusius šias datas Įmonė neturėjo jokių pelną vienai akcijai mažinančių pasirinkimo sandorių, todėl vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintas pelnas nesiskiria.

2.26 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus įsipareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.27 Pobalansiniai įvykiai

Pobalansiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės ir Įmonės padėtį balanso sudarymo data (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Pobalansiniai įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra aprašomi pastabose, kai jų įtaka yra reikšminga.

2.28 Susijusios šalys

Susijusiomis su Įmone ir Grupe šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai (per tarpininką) kontroliuoja Įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kita šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

---

2 Apskaitos principai (tęsinys)

2.29 Tarpusavio užskaitos

Sudarant finansines ataskaitas turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra sudengiami, išskyrus atvejus, kai atskiras apskaitos standartas specifiškai tokio sudengimo reikalauja.

2.30 Palyginamieji skaičiai

Sudarydama šias tarpines finansines ataskaitas, Grupė ir Įmonė finansinės padėties ataskaitoje perklasifikavo 21,244 tūkst. litų išankstinių apmokėjimų iš ilgalaikio turto į išankstinius apmokėjimus už ilgalaikį turtą, kad palyginamoji informacija atitiktų 2009 m. rugsėjo 30 d. tarpinių finansinių ataskaitų pateikimą.

3 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir įvertinimo neapibrėžtumai

Rengiant tarpines finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, vadovybei reikia padaryti tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turėjo įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui. Šių tarpinių finansinių ataskaitų reikšmingos sritys, kuriose naudojami įvertinimai, apima ilgalaikio materialiojo turto ir investicinio turto tikrosios vertės nustatymą bei nusidėvėjimą (2.2, 2.8, 5 ir 6 pastabos), gautinų sumų ir investicijų vertės sumažėjimo įvertinimą (2.12, 7, 10 ir 11 pastabos), remonto darbų sutarčių įvykdymo lygio nustatymą (2.22 ir 28 pastabos), atidėjinių įvertinimą (2.18 ir 21 pastabos) ir neapibrėžtų įsipareigojimų atskleidimą (34 pastaba). Būsiami įvykiai gali pakeisti prielaidas, naudotas atliekant įvertinimus. Tokių įvertinimų pasikeitimų rezultatas bus apskaitomas finansinėse ataskaitose, kai bus nustatytas.

Pastarojo meto pasaulio finansų rinkų svyravimai

Besitęsianti pasaulinė likvidumo krizė, kuri prasidėjo 2008 m. viduryje, sąlygojo daugelio problemų atsiradimą, įskaitant mažesnį kapitalo rinkos finansavimą, žemesnį likvidumo lygį bankininkystės sektoriuje ir kartais aukštesnes tarpbankinio skolinimosi normas ir ypač didelius svyravimus vertybinių popierių rinkose. Nestabili padėtis pasaulinėse finansų rinkose lėmė bankų bankrotus ir privertė imtis priemonių gelbėti bankams, veikiančiams Jungtinėse Valstijose, Vakarų Europos šalyse, Rusijoje ir kitose valstybėse. Besitęsiančios finansinės krizės poveikio mastą sunku numatyti bei visiškai nuo jos apsaugoti. Vadovybė negali patikimai nustatyti, kokį poveikį Grupės ir Bendrovės finansinei būklei turės tolesnis finansų rinkų likvidumo mažėjimas ir svyravimų didėjimas valiutos ir nuosavybės vertybinių popierių rinkose. Vadovybė mano, kad dabartinėmis sąlygomis taikomos visos būtinos priemonės Grupės ir Bendrovės veiklos stabilumui ir plėtrai užtikrinti.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvai

Vadovybė, vertindama ilgalaikio materialiojo turto likusį naudingo tarnavimo laikotarpį, atsižvelgia į darbuotojų, atsakingų už turto techninę priežiūrą, pateikiamas išvadas.

Ilgalaikio materialiojo turto ir investicinio turto vertinimas

Grupės ir Įmonės ilgalaikio materialiojo ir investicinio turto tikrosios vertės vertinimą 2008 m. gruodžio 31 d. atliko nepriklausomi turto vertintojai, kurie naudojo palyginamųjų kainų metodą arba nudėvėtos atstatomosios vertės ar diskontuotų pinigų srautų metodą turto tikrajai vertei nustatyti, priklausomai nuo vertinamo turto rūšies. Apskaičiuotas įvertintas tikrosios vertės ir balansinės vertės skirtumas yra atskleistas 2.2 pastaboje.

2009 m. rugsėjo 30 d. Vadovybė patikslino ilgalaikio materialiojo turto apskaitines vertes vadovaujantis perkainotos vertės metodu. 2009 m. rugsėjo 30 d., Grupė ir Įmonė įvertinus Lietuvos Respublikos Statistikos departamento skelbiamą statybos kainų pokyčių indekso kritimą atitinkamoms turto grupėms, sumažino ilgalaikio materialiojo turto apskaitinę vertę (5 pastaba). Grupė ir Įmonė pritaikė 9,85% statistinį indeksą pastatų grupei ir 8,02% indeksą visoms kitoms ilgalaikio materialiojo turto grupėms. 2009 m. rugsėjo 30 d. nebuvo atliktas nepriklausomas turto vertinimas. Metų pabaigoje Grupė ir Įmonė planuoja pilnai atnaujinti ilgalaikio materialiojo turto vertinimą.

Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas

Grupė ir Įmonė, mažiausiai kartą per metus, įvertina, ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių požymių yra, Grupė ir Įmonė atlieka vertės sumažėjimo testą taip, kaip yra nurodyta 2 pastaboje. 2008 m. gruodžio 31 d. vadovybės vertinimu nebuvo jokių požymių, rodančių, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė vertė yra sumažėjusi, išskyrus dukterinės įmonės UAB „Kauno energetikos remontas“ (kuri patyrė ženklų veiklos apimtį sumažėjimą bei nuostolius) ilgalaikį materialųjį turtą. Vadovybė atsiperkamąją UAB „Kauno energetikos remontas“ ilgalaikio materialiojo turto vertę nustatė įvertindama tikėtiną jo grynąją galimą realizavimo vertę 2008 m. gruodžio 31 d. Tokiu būdu apskaičiuotas 9,320 tūkst. Lt vertės sumažėjimas buvo apskaičiuotas Grupės bendrųjų pajamų ataskaitoje. Neapibrėžtumai dėl licencijuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymo 2009 m. rugsėjo 30 d. aprašyti 34 pastaboje.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

---

3 Pagrindiniai apskaitiniai vertinimai ir įvertinimo neapibrėžtumai (tęsinys)

Įsipareigojimas perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę

Grupės/Įmonės vadovybės vertinimu, 34 pastaboje aprašytas įsipareigojimas perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę vyriausybei netenkina TFAS 5 „Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui ir nutraukiama veikla“ klasifikavimo kriterijū, kadangi šių tarpinių finansinių ataskaitų parengimo dieną egzistavo reikšmingas neapibrėžtumas dėl to, kokie (ir kokios vertės) įsipareigojimai turi būti priskirti elektrinėms bei kada elektrinių perleidimas įvyks.

Investicijų į dukterines (Įmonėje) ir asocijuotas įmones (Įmonėje ir Grupėje) vertės sumažėjimas

Kadangi dukterinių ir asocijuotų įmonių akcijomis nėra prekiaujama biržoje, Grupė/Įmonė įvertino investicijų atsiperkamąją vertę atsižvelgdama į Įmonėi/Grupėi tenkančią dukterinės/asocijuotos įmonės grynojo turto dalies apskaitinę vertę, kuri, vadovybės vertinimu, 2008 m. gruodžio 31 d. buvo artima jo tikrajai vertei, išskyrus investiciją į dukterinę įmonę UAB „Kauno energetikos remontas“, kuri patyrė ženklų veiklos apimtys sumažėjimą bei nuostolius. Investicijos atsiperkamoji vertė buvo nustatyta remiantis tikėtina grynąja turto galimo realizavimo verte, atskirai vertinant kiekvieną balanso straipsnį. Įvertintos grynojo galimo realizavimo vertės sudaro nuo 75 proc. iki 100 proc. nuo atitinkamų straipsnių apskaitinių verčių. Palyginamieji rinkos duomenys šiame vertinime naudoti nebuvo. Papildomo investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo 2009 m. rugsėjo 30 d. neapskaityta.

Pagrindiniai principai, naudoti kitiems reikšmingiems įvertinimams, yra aprašyti atitinkamose šių tarpinių finansinių ataskaitų pastabose.

Šių tarpinių finansinių ataskaitų rengimo dieną nebuvo reikšmingos rizikos, kad apskaitinė turto ir įsipareigojimų vertė turės būti reikšmingai pakoreguota ateinančiais ataskaitiniais metais dėl vadovybės padarytų prielaidų ir susijusių įvertinimų pasikeitimo, išskyrus (a) pakeitimus, kurių gali prireikti pasikeitus neapibrėžtumo, susijusio su įsipareigojimu perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę vyriausybei pagal LEO LT, AB akcininkų pasirašytą sutartį, kaip aprašyta šių tarpinių finansinių ataskaitų 34 pastaboje ir (b) pakeitimus kurių gali prireikti, jei pasikeistų vadovybės įvertinimai dėl UAB „Kauno energetikos remontas“ ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės, aprašyti aukščiau pastraipoje „Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas“, c) pakeitimus, kurių gali prireikti dėl neapibrėžtumų, susijusių su licencijuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymu 2009 m. rugsėjo 30 d., kaip aprašyta 34 pastaboje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

4 Nematerialusis turtas

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikį nematerialųjį turą sudarė:

Grupė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nemate- rialusis turtas	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,337	17,634	36	20,007
Sukaupta amortizacija	(1,714)	(13,173)	(15)	(14,902)
Likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d.	623	4,461	21	5,105
2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	623	4,461	21	5,105
Įsigijimai	-	302	-	302
Amortizacija	(383)	(1,455)	(6)	(1,844)
Likutinė vertė 2008 m. rugsėjo 30 d.	240	3,308	15	3,563
2008 m. rugsėjo 30 d.				
Įsigijimo vertė	2,337	17,936	36	20,309
Sukaupta amortizacija	(2,097)	(14,628)	(21)	(16,746)
Likutinė vertė 2008 m. rugsėjo 30 d.	240	3,308	15	3,563
2008 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,358	18,100	36	20,494
Sukaupta amortizacija	(2,222)	(14,997)	(21)	(17,240)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(105)	-	(105)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	136	2,998	15	3,149
2009 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	136	2,998	15	3,149
Įsigijimai	-	660	-	660
Amortizacija	(123)	(1,122)	(6)	(1,251)
Likutinė vertė 2009 m. rugsėjo 30 d.	13	2,536	9	2,558
2009 m. rugsėjo 30 d.				
Įsigijimo vertė	2,358	18,760	36	21,154
Sukaupta amortizacija	(2,345)	(16,119)	(26)	(18,490)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(105)	-	(105)
Likutinė vertė 2009 m. rugsėjo 30 d.	13	2,536	10	2,559

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės ilgalaikį nematerialųjį turą sudarė:

Įmonė	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nemate- rialusis turtas	Iš viso
2007 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,277	17,501	-	19,778
Sukaupta amortizacija	(1,667)	(13,108)	-	(14,775)
Likutinė vertė 2007 m. gruodžio 31 d.	610	4,393	-	5,003
2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	610	4,393	-	5,003
Įsigijimai	-	283	-	283
Amortizacija	(370)	(1,432)	-	(1,802)
Likutinė vertė 2008 m. rugsėjo 30 d.	240	3,244	-	3,484
2008 m. rugsėjo 30 d.				
Įsigijimo vertė	2,277	17,784	-	20,061
Sukaupta amortizacija	(2,037)	(14,540)	-	(16,577)
Likutinė vertė 2008 m. rugsėjo 30 d.	240	3,244	-	3,484
2008 m. gruodžio 31 d.				
Įsigijimo vertė	2,277	17,941	-	20,218
Sukaupta amortizacija	(2,159)	(14,915)	-	(17,074)
Likutinė vertė 2008 m. gruodžio 31 d.	118	3,026	-	3,144
2009 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	118	3,026	-	3,144
Įsigijimai	-	590	-	590
Amortizacija	(118)	(1,102)	-	(1,220)
Likutinė vertė 2009 m. rugsėjo 30 d.	-	2,514	-	2,514
2009 m. rugsėjo 30 d.				
Įsigijimo vertė	2,273	18,531	-	20,808
Sukaupta amortizacija	(2,273)	(16,017)	-	(18,294)
Likutinė vertė 2009 m. rugsėjo 30 d.	-	2,514	-	2,514

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

4 Ilgalaikis nematerialusis turtas (tęsinys)

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ir Įmonės pilnai amortizuoto, tačiau vis dar veikloje naudojamo ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimo vertės buvo tokios:

Ilgalaikio nematerialiojo turto grupė	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Patentai ir licencijos	2,286	2,273	817	817
Programinė įranga	12,055	11,883	12,628	12,583
Iš viso	14,341	14,156	13,445	13,400

5 Ilgalaikis materialusis turtas

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės ilgalaikį materialųjį turta sudarė:

Grupė	Žemė		Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
	Žemė	Pastatai						
2007 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo vertė	84	153,967	2,110,616	592,794	24,893	138,693	122,232	3,143,279
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(20,829)	(419,252)	(72,866)	(14,796)	(72,087)	-	(599,830)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,235)	(369)	-	(728)	-	(2,477)
Likutinė vertė	84	132,993	1,690,129	519,559	10,097	65,878	122,232	2,540,972
2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	84	132,993	1,690,129	519,559	10,097	65,878	122,232	2,540,972
Įsigijimai	35	610	2,902	45,410	1,417	3,915	60,466	114,755
Nurašymai	-	(8)	(1,123)	(13)	(122)	(3)	-	(1,269)
Perklasifikavimai	-	749	36,309	-	-	5,721	(42,779)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,511)	(70,613)	(14,166)	(2,289)	(12,864)	-	(102,443)
Likutinė vertė	119	131,833	1,657,604	550,790	9,103	62,647	139,919	2,552,015
2008 m. rugsėjo 30 d.								
Įsigijimo vertė	119	155,318	2,148,704	638,191	26,188	148,326	139,919	3,256,765
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(23,340)	(489,865)	(87,032)	(17,085)	(84,951)	-	(702,273)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,235)	(369)	-	(728)	-	(2,477)
Likutinė vertė	119	131,833	1,657,604	550,790	9,103	62,647	139,919	2,552,015

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Grupė								Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	
2008 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	199,607	2,186,547	648,893	9,596	63,235	146,333	3,254,497
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(92,130)	-	-	-	(92,130)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(6,686)	(4,013)	(1,138)	-	(728)	-	(12,565)
Likutinė vertė	286	192,921	2,182,534	555,625	9,596	62,507	146,333	3,149,671
2009 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	286	192,921	2,182,534	555,625	9,596	62,507	146,333	3,149,802
Įsigijimai	-	75	873	23,811	102	8,788	31,552	65,201
Perkainojimas	-	(13,689)	(160,209)	-	-	-	(555)	(174,453)
Pardavimai	-	-	-	-	-	-	-	-
Nurašymai	-	(2,208)	(650)	(308)	-	(14)	-	(3,180)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	2,205	-	369	-	-	-	2,574
Perklasifikavimas į atsargas	-	(4,619)	-	-	-	(1,258)	-	(5,877)
Perklasifikavimai	-	6,069	131,260	-	-	14,611	(151,940)	-
Perklasifikavimas į investicinį turtą	-	(22,126)	-	-	-	-	-	(22,126)
Nusidėvėjimas	-	(3,689)	(96,672)	(16,788)	(2,192)	(14,365)	-	(133,706)
Likutinė vertė	286	154,939	2,057,136	562,709	7,506	70,269	25,390	2,878,235
2009 m. rugsėjo 30 d.								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	165,314	2,157,821	672,396	9,698	85,362	25,390	3,116,267
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(3,689)	(96,672)	(108,918)	(2,192)	(14,365)	-	(225,836)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(6,686)	(4,013)	(769)	-	(728)	-	(12,196)
Likutinė vertė	286	154,939	2,057,136	562,709	7,506	70,269	25,390	2,878,235

2009 m. rugsėjo 30 d. Grupės ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtą, buvo perkainotas, kaip aprašyta 3 pastaboje. Visa perkainojimo įtaka sudarė 174,453 tūkst. litų ir buvo apskaityta taip: 91,921 tūkst. litų vertės sumažėjimas, atėmus 22,980 tūkst. litų atidėtajį mokesčių, buvo apskaitytas mažinant perkainojimo rezervą, o 59,552 tūkst. litų nuostolis dėl perkainojimo buvo apskaitytas konsoliduotoje bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo.

2009 m. birželio 30 d. Grupė perklasifikavo 5,877 tūkst. litų turtą (atėmus 2,205 tūkst. litų vertės sumažėjimo nuostolius) iš pastatų bei kito ilgalaikio materialiojo turto į atsargas (9 pastaba).

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės ilgalaikį materialųjį turtą sudarė:

Įmonė								Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	
2007 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo vertė	84	127,324	2,101,368	592,794	22,508	137,912	122,925	3,104,915
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(18,837)	(415,860)	(72,866)	(13,917)	(71,674)	-	(593,154)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(369)	-	(728)	-	(2,466)
Likutinė vertė	84	108,342	1,684,284	519,559	8,591	65,510	122,925	2,509,295

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Įmonė	Statiniai ir mašinos		Hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtas	Transporto priemonės	Kitas materialus ilgalaikis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso	
	Žemė	Pastatai						
2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	84	108,342	1,684,284	519,559	8,591	65,510	122,925	2,509,295
Įsigijimai	35	-	1,741	45,410	1,356	3,864	60,466	112,872
Nurašymai	-	-	(886)	(13)	(35)	(3)	-	(937)
Perklasifikavimai	-	749	36,309	-	-	5,721	(42,779)	-
Nusidėvėjimas	-	(2,076)	(69,960)	(14,166)	(2,125)	(12,796)	-	(101,123)
Likutinė vertė	119	107,015	1,651,488	550,790	7,787	62,296	140,612	2,520,107
2008 m. rugsėjo 30 d.								
Įsigijimo vertė	119	128,073	2,138,532	638,191	23,829	147,494	140,612	3,216,850
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(20,913)	(485,820)	(87,032)	(16,042)	(84,470)	-	(694,277)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(369)	-	(728)	-	(2,466)
Likutinė vertė	119	107,015	1,651,488	550,790	7,787	62,296	140,612	2,520,107
2008 m. gruodžio 31 d.								
Įsigijimo arba perkainojimo vertė	286	156,404	2,177,144	648,893	8,343	62,646	146,339	3,200,055
Sukauptas nusidėvėjimas	-	-	-	(92,130)	-	-	-	(92,130)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(1,138)	-	(728)	-	(3,235)
Likutinė vertė	286	156,259	2,175,920	555,625	8,343	61,918	146,339	3,104,690
2009 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis								
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	286	156,259	2,175,920	555,625	8,343	61,918	146,339	3,104,690
Įsigijimai	-	-	762	23,811	61	8,740	31,823	65,197
Pardavimai	-	-	-	-	-	-	-	-
Nurašymai	-	-	(627)	(331)	-	(11)	-	(969)
Vertės sumažėjimo atstatymas	-	-	-	369	-	-	-	369
Perkainojimas	-	(13,583)	(160,209)	-	-	-	(555)	(174,347)
Perklasifikavimai	-	6,069	131,260	-	-	14,611	(151,940)	-
Perklasifikavimas į investicinį turtą	-	(22,126)	-	-	-	-	-	(22,126)
Nusidėvėjimas	-	(3,113)	(95,778)	(16,788)	(1,953)	(14,301)	-	(131,933)
Likutinė vertė	286	123,506	2,051,328	562,686	6,451	70,957	25,667	2,840,881
2009 m. rugsėjo 30 d.								
Įsigijimo arba perkainota vertė	286	126,764	2,148,330	672,373	8,404	85,986	25,667	3,067,810
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(3,113)	(95,778)	(108,918)	(1,953)	(14,301)	-	(224,063)
Sukauptas vertės sumažėjimas	-	(145)	(1,224)	(769)	-	(728)	-	(2,866)
Likutinė vertė	286	123,506	2,051,328	562,686	6,451	70,957	25,667	2,840,881

2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonės ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus hidroelektrinės ir hidroakumuliacinės elektrinės turtą, buvo perkainotas, kaip aprašyta 3 pastaboje. Visa perkainojimo įtaka sudarė 174,347 tūkst. litų ir buvo apskaityta taip: 91,921 tūkst. litų vertės sumažėjimas, atėmus 22,980 tūkst. litų atidėtąjį mokestį, buvo apskaitytas mažinant perkainojimo rezervą, o 59,446 tūkst. litų nuostolis dėl perkainojimo buvo apskaitytas konsoliduotoje bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip nuostolis iš ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo.

Per 2009 metų 9 mėn. Įmonė užbaigė šiuos pagrindinius investicinius projektus:

Projektas	Vertė, tūkst. litų
330/110/10kV TP Vilnius rekonstrukcija	86,747
Elektros perdavimo linijų Kaunas - Jonava - Kėdainiai - Panevėžys atnaujinimas	18,281
110/10kV Centro TP rekonstrukcija	7,876
110/10kV Noreikiškių TP rekonstrukcija	5,240
Dalies 110kV OL pakeitimas	4,404
110/10kV Šventininkų TP 110 kV skirstyklos statyba	4,257
DWDM tinklo diegimas	4,226

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

5 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupės išperkamosios nuomos būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės buvo tokios:

Ilgalaikio materialiojo turto grupė	2009m. rugsėjo 30 d.	2008m. gruodžio 31 d.
Mašinos ir įrengimai	3,754	4,301
Transporto priemonės	94	100
IŠ viso	3,848	4,401

Grupė/Įmonė turi reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų, kuriuos turės vykdyti vėlesniais metais. Įmonė tęsia Kauno hidroelektrinės modernizacijos investicinį projektą, kurio vertė sieks 125 mln. Lt. Iš šios sumos 30 mln. litų finansuota iš Europos regioninės plėtros fondo ir bendrojo finansavimo lėšų. Projekto generalinis rangovas – „Alstom Power Sweden“ AB. 2009 m. rugsėjo 30 d. pagal pagrindinę sutartį statybos darbų atlikta už 100 mln. Lt. 2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonės/Grupės įsipareigojimas, susijęs su šiuo projektu, sudaro 26 mln. Lt. (2008 m. gruodžio 31 – 51 mln.). 2009 m. rugsėjo 30 d. Grupė/Įmonė turi apie 24 mln. Lt kitų reikšmingų ilgalaikio materialiojo turto pirkimo įsipareigojimų (2008 m. gruodžio 31 – 9 mln.).

Kaip aprašyta 34 pastaboje, pagal patronuojančios įmonės LEO, LT AB akcininkų pasirašytą sutartį, iki 2010 m. gegužės 27 d. Kauno hidroelektrinė ir Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė turės būti perleistos valstybei.

6 Investicinis turtas

	Grupė	Įmonė
2007 m. gruodžio 31 d.		
Įsigijimo vertė	-	6,054
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(291)
Likutinė vertė	-	5,763
2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis		
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	-	5,763
Nusidėvėjimas	-	(55)
Likutinė vertė 2008m. rugsėjo 30 d.	-	5,708
2008 m. rugsėjo 30 d.		
Įsigijimo vertė	-	6,054
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(346)
Likutinė vertė 2008m. rugsėjo 30 d.	-	5,708
2008 m. gruodžio 31 d.		
Įsigijimo vertė	4,377	22,699
Sukauptas nusidėvėjimas	(458)	(920)
Likutinė vertė 2008m. gruodžio 31 d.	3,919	21,779
2009 m. rugsėjo 30 d. pasibaigęs laikotarpis		
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	3,919	21,779
Perklasifikavimai iš ilgalaikio materialiojo turto	22,126	22,126
Nusidėvėjimas	(216)	(390)
Likutinė vertė 2009 m. rugsėjo 30 d.	25,829	43,515
2009 m. rugsėjo 30 d.		
Įsigijimo vertė	26,503	44,825
Sukauptas nusidėvėjimas	(674)	(1,310)
Likutinė vertė 2009 m. rugsėjo 30 d.	25,829	43,515

Grupės ir Įmonės investicinio turto tikroji vertė 2008 m. gruodžio 31 d. nustatyta nepriklausomų vertintojų sudarė atitinkamai 9,508 tūkst. litų ir 28,299 tūkst. litų. 2009 m. rugsėjo 30 d. įmonės vertinimu šios vertės atitinkamai sudaro 28,229 tūkst. Lt. ir 45,004 tūkst. Lt.

Grupės ir Įmonės pajamos už investicinio turto nuomą per 2009 m. 9 mėn. sudarė atitinkamai 691 tūkst. litų ir 1,424 tūkst. litų. 2008 m. 9 mėn. Įmonės nuomos pajamos sudarė 561 tūkst. litų, o Grupė pajamų iš investicinio turto nuomos neturėjo. Vidutinis sudarytų nuomos sutarčių laikotarpis 2009 m. rugsėjo 30 d. yra 2 metai.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

7 Investicijos

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė tiesiogiai kontroliavo šias dukterines įmones:

Dukterinė įmonė

2009 m. rugsėjo 30 d.

	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
UAB „Kauno energetikos remontas“	31,341	(15,441)	15,900
UAB „Kruonio investicijos“	2,361	(607)	1,754
UAB „Energetikos pajėgos“	414	-	414
Iš viso	34,116	(16,048)	18,068

Dukterinė įmonė

2008 m. gruodžio 31 d.

	Įsigijimo vertė	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
UAB „Kauno energetikos remontas“	31,341	(15,441)	15,900
UAB „Kruonio investicijos“	2,361	(607)	1,754
UAB „Energetikos pajėgos“	414	-	414
Iš viso	34,116	(16,048)	18,068

Įmonė turi po 100 proc. šių įmonių akcijų. UAB „Gotlitas“ ir iki 2009 m. birželio 2 d. OOO „Kaliningradskij energoremont“ Įmonė valdė netiesiogiai, t.y. per UAB „Kauno energetikos remontas“ (1 pastaba).

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonės investicijas į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(3,949)	3,447
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	-	21,176
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(1,020)	-
Iš viso	29,591		(4,969)	24,621

Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas	Apskaitinė vertė
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(4,104)	3,292
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	-	21,175
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(727)	293
Iš viso	29,591		(4,831)	24,760

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d., Grupės investicijas į asocijuotas įmones ir bendrai valdomą įmonę sudarė:

Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas ir nuosavybės metodas	Apskaitinė vertė
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(3,949)	3,447
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	848	22,023
UAB „Enmašas“	20	33.33	71	91
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(1,020)	-
Iš viso	29,611		(4,050)	25,561

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

7 Investicijos (tęsinys)

Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įsigijimo vertė	Dalyvavimas (akcijų proc.)	Vertės sumažėjimas ir nuosavybės metodas	Apskaitinė vertė
UAB „Geoterma“	7,396	23.44	(4,104)	3,292
AS „Nordic Energy Link“	21,175	25.00	848	22,023
UAB „Enmašas“	20	33.33	71	91
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	1,020	50.00	(727)	293
Iš viso	29,611		(3,912)	25,699

Asocijuotų įmonių ir bendrai valdomos įmonės finansinė padėtis 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. ir finansiniai veiklos rezultatai 2009 m. 9 mėn. ir 2008 m. (duomenys neaudituoti):

2009 m. rugsėjo 30 d.	Turtas	Įsipareigojimai	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Geoterma“	58,216	42,324	11,799	2,351
AS „Nordic Energy Link“	333,981	250,310	44,220	4,367
UAB „Enmašas“ *				
„LitPol Link“ Sp.z.o.o *				

2008 m. rugsėjo 30 d.	Turtas 2008 m. gruodžio 31 d.	Įsipareigojimai 2008 m. gruodžio 31 d.	Pardavimo pajamos	Grynasis pelnas (nuostoliai)
UAB „Geoterma“	55,460	41,413	-	(4,435)
AS „Nordic Energy Link“	332,499	253,195	57,325	1,893
UAB „Enmašas“	285	11	53	(30)
„LitPol Link“ Sp.z.o.o	885	299	-	(210)

*- ataskaitų pasirašymo dieną šios įmonės finansinė atskaitomybė už atitinkamą periodą dar nebuvo pateikta.

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigusiais laikotarpiais investicijų į asocijuotas ir bendrai valdomą įmonę judėjimas buvo:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	25,699	24,759	21,041	20,625
Investicijų didinimas	-	-	1,662	1,642
Investicijų vertės sumažėjimas	(138)	(138)	1,364	1,364
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių finansinių rezultatų dalis (nuostoliai)	-	-	79	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	25,561	24,621	24,146	23,631

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į finansinės veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

8 Ilgalaikės gautinos sumos

Grupės ir Įmonės ilgalaikes gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Kitos gautinos sumos	583	1,381	651	651
Iš viso	583	1,381	651	651
Atimti: einamųjų metų dalis (11 pastaba)	(23)	(23)	(27)	(27)
Apskaitinė vertė	560	1,358	624	624

Tikrosios ilgalaikių kitų gautinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

9 Atsargos

Grupės ir Įmonės atsargas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Medžiagos ir komplektavimo gaminiai, nebaigta gamyba ir pagaminta produkcija, įsigijimo (pagaminimo) vertė	7,578	4,605	9,923	5,065
Pirktos prekės, skirtos perparduoti, įsigijimo vertė	8,366	-	c	319
Ilgalaikis turtas, laikomas pardavimui	315	315	-	-
Atimti: nukainojimas iki gryniosios galimo realizavimo vertės	(6,768)	(973)	(4,448)	(858)
Apskaitinė vertė	9,491	3,947	6,010	4,526

Grupės ir Įmonės atsargų, įvertintų grynąja galima realizacine verte 2009 m. rugsėjo 30 d., įsigijimo vertė atitinkamai sudarė 6,947 tūkst. litų ir 1,997 tūkst. litų (2008 m. gruodžio 31 d. – atitinkamai 6,329 tūkst. litų ir 1,255 tūkst. litų).

Grupės ir Įmonės atsargos pripažintos sąnaudomis per 2009 m. rugsėjo 30 d. pasibaigusį laikotarpį atitinkamai sudarė 5,550 tūkst. litų ir 2,948 tūkst. litų (2008 m. – atitinkamai 9,108 tūkst. litų ir 3,664 tūkst. litų).

Kaip aprašyta 5 pastaboje, 2009 m. birželio 30 d. Grupė perklasifikavo 5,877 tūkst. litų vertės pastatus bei kitą ilgalaikį materialųjį turtą į turtą laikomą pardavimui. Grupės vadovybė patvirtino planą parduoti šį turtą ir mano, jog pardavimas tikėtinas per ateinančius vienerius metus.

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigusiais laikotarpiais atsargų vertės sumažėjimo pasikeitimas buvo toks:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Atsargų vertės sumažėjimas sausio 1 d.	4,448	858	482	396
Atsargų nukainojimas per ataskaitinį laikotarpį	2,415	210	-	-
Atsargų nukainojimo atstatymas	(95)	(95)	(392)	(306)
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	6,768	973	90	90

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

10 Prekybos gautinos sumos

Grupės ir Įmonės prekybos gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už elektros energiją Lietuvoje	103,121	103,121	55,007	55,007
Gautinos sumos už eksportuotą elektros energiją	17,424	17,424	19,614	19,614
Sukauptos pajamos, susijusios su elektros energijos pardavimais, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	11,912	11,911	51,308	51,308
Gautinos sumos už remonto ir projektavimo paslaugas	7,314	-	10,353	-
PVM susijęs su sukauptomis pajamomis	2,209	2,209	9,749	9,749
Gautinos sumos už elektros tranzitą	-	-	574	574
Iš viso	141,980	134,665	146,605	136,252
Atimti: Abejotinos gautinos sumos	(10,911)	(10,215)	(10,313)	(9,612)
Apskaitinė vertė	131,069	124,450	136,292	126,640

Tikrosios prekybos gautinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigusiais laikotarpiais prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo toks:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30d.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	10,313	9,612	9,947	9,612
Pripažinta abejotiniomis gautinomis sumomis per ataskaitinį laikotarpį	603	603	-	-
Abejotinių gautinų sumų atstatymas	(5)	-	(10)	-
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	10,911	10,215	9,937	9,612

Abejotinių gautinų sumų sąnaudos buvo įtrauktos į kitas veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. didžiausią Grupės ir Įmonės prekybos gautinų sumų, kurioms buvo suformuoti vertės sumažėjimai, dalį sudarė gautina suma iš AB „Ekranas“ (9,612 tūkst. litų), kuri ataskaitų sudarymo dieną yra bankrutavusi.

Prekybos gautinos sumos, pradelstos daugiau nei 60 d. laikomos nuvertėjusiomis. Grupės ir Įmonės prekybos gautinų sumų, kurios nebuvo pradelstos arba buvo pradelstos, tačiau nelaikomos nuvertėjusiomis, įsisenėjimą sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	129,849	123,230	133,584	126,257
Pradelsta iki 30 dienų	684	684	2,465	383
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	536	536	243	-
Apskaitinė vertė	131,069	124,450	136,292	126,640

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nurodyta kitaip

11 Kitos gautinos sumos

Grupės ir Įmonės trumpalaikes kitas gautinas sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos už informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugas	3,497	3,497	2,805	2,830
Sukauptos gautinos palūkanos	2,208	2,166	126	126
Ateinančių laikotarpių gautinas PVM	1,213	1,213	5,344	5,344
Iš biudžeto gautinas PVM	1,142	1,118	332	-
Gautina suma iš UAB „Visagino atominė elektrinė“ ir UAB „InterLinks“	49	49	7,413	7,413
Išgalai gautinų sumų einamųjų metų dalis (8 pastaba)	23	23	27	27
Suteikta paskola UAB „Kauno energetikos remontas“	-	1,480	-	-
Kitos gautinos sumos	5,197	3,898	5,941	5,903
Iš viso	13,329	13,444	21,988	21,643
Atimti: Abejotinos gautinos sumos	(3,556)	(3,556)	(4,870)	(4,870)
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	9,773	9,888	17,118	16,773

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. rugsėjo 30 d. pasibaigusiais laikotarpiais abejotinių kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo judėjimas buvo toks:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	4,870	4,870	4,860	4,860
Abejotinių gautinų sumų atstatymas	-	-	-	-
Abejotinių gautinų sumų nurašymas	(1,429)	(1,429)	-	-
Pripažinta abejotinomis gautinomis sumomis per ataskaitinį laikotarpį	115	115	3	3
Apskaitinė vertė laikotarpio pabaigai	3,556	3,556	4,863	4,863

Vertės sumažėjimo sąnaudos buvo įtrauktos į kitas veiklos sąnaudas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kitos gautinos sumos, pradelstos daugiau nei 60 d. laikomos nuvertėjusiomis. Grupės ir Įmonės trumpalaikių kitų gautinų sumų, kurios nebuvo pradelstos arba buvo pradelstos, tačiau nelaikomos nuvertėjusiomis, įsisenėjimą sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Nepradelsta	9,027	9,142	16,989	16,644
Pradelsta iki 30 dienų	502	502	54	54
Pradelsta nuo 30 iki 60 dienų	171	171	8	8
Pradelsta nuo 60 iki 90 dienų	48	48	48	48
Pradelsta virš 90 dienų	25	25	19	19
Apskaitinė vertė	9,773	9,888	17,118	16,773

Tikroji trumpalaikių kitų gautinų sumų vertė yra apytikriai lygi jų apskaitinei vertei.

12 Kitas finansinis turtas

2009 m. rugsėjo 30 d. Grupės ir Įmonės kitą finansinį turtą sudaro Lietuvos Respublikos vyriausybės vertybiniai popieriai 39,705 tūkst. Lt, kurių išpirkimo data yra 2010 m. birželio mėn. 21 d. (2008 m. gruodžio 31 d. sudarė Lietuvos Respublikos ir Suomijos vyriausybių išleistos obligacijos 15,994 tūkst. Lt).

Kito finansinio turto tikroji vertė apytikriai lygi jo apskaitinei vertei.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

13 Terminuoti indėliai

Grupės ir Įmonės terminuotus indėlius sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Terminuotas indėlis "Swedbank", AB (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. lapkričio mėn.	30,000	30,000	-	-
Terminuotas indėlis AB banke „Snoras“ (sutartis litais), gražinimas - 2010 m. sausio mėn.	100	-	-	-
Terminuotas indėlis "Swedbank", AB (sutartis litais), gražinimas - 2012 m. birželio mėn.	60	-	-	-
Terminuotas indėlis AB banke „Snoras“ (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. birželio mėn.	-	-	200	-
Apskaitinė vertė	30,160	30,000	200	-

Apskaitinės terminuotų indėlių vertės yra apytikriai lygios jų tikrosioms vertėms. Terminuotų indėlių palūkanų normos svyruoja nuo 8.11 proc. iki 8.95 proc.

14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grupės ir Įmonės pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke ir kasoje	14,941	13,730	23,972	23,481
Terminuotas indėlis AB SEB bankas (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. spalio mėn. mėn.	14,000	14,000	-	-
Terminuotas indėlis Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriuje (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. spalio mėn.	12,000	12,000	-	-
Terminuotas „Swedbank“ , AB (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. spalio mėn.	10,000	10,000	-	-
Terminuotas „Swedbank“ , AB (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. lapkričio mėn.	10,000	10,000	-	-
Terminuotas indėlis Nordea Bank Finland Plc Lietuvos skyriuje (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. liepos mėn.	-	-	360	-
Terminuotas indėlis „Swedbank“ , AB (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. rugpjūčio mėn.	-	-	15,000	15,000
Terminuotas indėlis AB SEB bankas (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. sausio mėn.	-	-	29,000	29,000
Terminuotas „Swedbank“ , AB (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. rugpjūčio mėn.	-	-	-	-
Terminuotas indėlis „Swedbank“ , AB (sutartis litais), gražinimas - 2009 m. balandžio mėn.	-	-	1,701	1,701
Vienos nakties indėlis „Swedbank“, AB (sutartis litais)	744	744	-	-
Vienos nakties indėlis „Swedbank“, AB (sutartis eurai)	398	398	424	424
Apskaitinė vertė	62,083	60,872	70,457	69,606

Tikrosios Grupės ir Įmonės pinigų ir trumpalaikių terminuotų indėlių vertės apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

Pradinis visų indėlių terminas yra iki trijų mėnesių, o Grupės ir Įmonės palūkanų normos svertinis vidurkis 2009 m. rugsėjo 30 d. buvo 6.99 proc. (2008 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 4.30 proc. ir 4.31 proc.).

2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonė neturėjo galiojančių overdrafto ir kredito limito sutarčių.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

15 Įstatinis kapitalas

2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonės įstatinis kapitalas buvo lygus 689,515,435 litams ir buvo padalintas į 689,515,435 vieno lito nominaliosios vertės paprastąsias vardines akcijas. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Aukščiausia vertybinių popierių biržos prekybos sesijos kaina 2009 m. buvo 3,06 lito už akciją, žemiausia – 1,29 lito už akciją. Bendras akcininkų skaičius 2009 m. rugsėjo 30 d. buvo 5,878.

Įmonės akcininkai buvo:

Akcininkai	Akcinis kapitalas 2009 m. rugsėjo 30 d.		Akcinis kapitalas 2008 m. gruodžio 31 d.	
	(litai)	Proc.	(litai)	Proc.
LEO LT, AB	664,700,833	96.40	664,700,833	96.40
Lietuvos valstybė, atstovaujama Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos	556	0.00	303,442	0.04
Kiti	24,814,046	3.60	24,511,160	3.56
Iš viso:	689,515,435	100.00	689,515,435	100.00

LEO LT, AB priklauso Lietuvos valstybei, atstovaujama Ūkio ministerijos (61.7 proc.) ir UAB „NDX Energija“ (38.3 proc.).

16 Privalomasis rezervas

Privalomasis rezervas yra sudaromas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus. Į jį privaloma kasmet pervesti ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol rezervas pasieks 10 proc. įstatinio kapitalo. 2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonė buvo pilnai suformavusi 10 proc. įstatinio kapitalo dydžio privalomąjį rezervą, kuris sudarė 68,952 tūkst. litų.

17 Kitai rezervai

Grupės bei Įmonės kitus rezervus sudarė:

Grupė	Įstatinio kapitalo mažinimo rezervas dėl mazuto saugyklų perdavimo	Rezervas investici- joms	Rezervas paramai, tantje- moms, premijsoms	Rezervai, susiję su ilgalaikiu turtu	Kiti rezervai	Iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	162,744	1,719	1,293,569	10,531	1,404,786
Sudaryti rezervai	-	-	3,053	-	48,443	51,496
Panaudoti rezervai	-	-	(1,700)	-	-	(1,700)
Likutis 2008 m. rugsėjo 30 d.	(63,777)	162,744	3,072	1,293,569	58,974	1,454,582
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	162,744	3,020	1,293,569	58,974	1,454,530
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	-	-
Panaudoti rezervai	-	(162,744)	(3,020)	(1,293,569)	(58,918)	-
Likutis 2009 m. rugsėjo 30 d.	(63,777)	-	-	-	56	(63,721)

Įmonė	Įstatinio kapitalo mažinimo rezervas dėl mazuto saugyklų perdavimo	Rezervas investici- joms	Rezervas paramai, tantje- moms, premijsoms	Rezervai, susiję su ilgalaikiu turtu	Kiti rezervai	Iš viso
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	160,637	1,700	1,293,569	10,531	1,402,660
Sudaryti rezervai	-	-	2,780	-	47,831	50,611
Panaudoti rezervai	-	-	(1,700)	-	-	(1,700)
Likutis 2008 m. rugsėjo 30 d.	(63,777)	160,637	2,780	1,293,569	58,362	1,451,571
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	(63,777)	160,637	2,780	1,293,569	58,362	1,451,571
Sudaryti rezervai	-	-	-	-	-	-
Panaudoti rezervai	-	(160,637)	(2,780)	(1,293,569)	(58,362)	(1,515,348)
Likutis 2009 m. rugsėjo 30 d.	(63,777)	-	-	-	-	(63,777)

Įstatinio kapitalo rezervas dėl mazuto saugyklų perdavimo yra neigiamas rezervas įstatinio kapitalo mažinimui, kuris buvo suformuotas 1999 m. dėl mazuto saugyklų perdavimo į VĮ „Vilniaus mazuto saugykla“. Nors tikėtasi, akcinis kapitalas šia suma iki šiol nebuvo sumažintas.

2004 m. sausio 1 d., po perėjimo prie TFAS, Įmonės nepaskirstytasis pelnas padidėjo 1,369,457 tūkst. litų. Tam kad apriboti šio pelno paskirstymą, visuotiniame akcininkų susirinkime, vykusiame 2006 m. balandžio 20 d., buvo nuspręsta sudaryti rezervą, susijusį su ilgalaikiu turtu, iš nepaskirstytojo pelno.

2009 m. balandžio 30 d. įvykusio akcininkų susirinkimo sprendimu 1,515,348 tūkst. Lt. sukauptų rezervų pervesta į sukauptą nepaskirstytąjį pelną.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

18 Paskolos

Grupės bei Įmonės paskolos pagal grąžinimo terminus:

	<u>Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.</u>	<u>Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.</u>	<u>Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.</u>	<u>Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.</u>
Per vienerius metus	14,309	13,811	271	-
Per antrus metus	-	-	13,811	13,811
Iš viso	14,309	13,811	14,082	13,811

Grupės ir Įmonės ilgalaikes paskolas sudarė:

	<u>Sutartinė paskolos suma (tūkst. eurų)</u>	<u>Panaudotos, negražintos paskolos suma 2009 m. rugsėjo 30 d. (tūkst. eurų)</u>	<u>Paskolos grąžinimo terminas</u>	<u>Panaudo- tos, negražintos paskolos suma 2009 m. rugsėjo 30d.</u>	<u>Einamųjų metų dalis (2008 m. gruodžio 31 d.)</u>	<u>Panaudo- tos, negražintos paskolos suma 2008 m. gruodžio 31d.</u>
Kredito įstaiga						
AS „UniCredit Bank“ Lietuvos skyrius	15,000	4,000	2010	13,811	-	
Ilgalaikių paskolų iš viso:	15,000	4,000		13,811	-	

2009m. rugsėjo 30 d. Grupės trumpalaikes paskolas sudarė 498 tūkst. litų UAB „Kauno energetikos remontas“ panaudotas overdraftas (2008 m. rugsėjo 30 d. Įmonė neturėjo trumpalaikių paskolų).

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė turėjo 13,811 tūkst. litų paskolų su fiksuota palūkanų norma (svertinis vidurkis – 4.77 proc.).

Grupės Įmonės nėra gavusios paskolų, kurių įvykdymas būtų užtikrintas valstybės garantija ar savo turtu.

2009 m. ir 2008 m. Grupė ir Įmonė vykdė visas paskolų sutartyse numatytas sąlygas.

2009 m. rugsėjo 30 d. paskolų apskaitinė vertė apytiksliai atitinka tikrąją vertę (2008 m. gruodžio 31 d. 12,150 tūkst. litų).

Pagal paskolų sutartis Grupė ir Įmonė yra įsipareigojusios laikytis šių reikalavimų:

- „Bayerische Hypo und Vereinsbank“ AG (BHV-Bank) Vilniaus skyriui pagal 2002 m. gegužės 22 d. paskolos sutartį (sutartinė suma 15,000 tūkst. eurų) Įmonė įsipareigojo vykdyti 10 mln. litų mėnesines apyvartas per atsiskaitomasias sąskaitas šiame banke. Be išankstinio rašytinio sutikimo Įmonė įsipareigoja nesuteikti prievolių užtikrinimo paskesniems savo kreditoriams ar išplėsti užtikrinimo priemones esamiems kreditoriams. Esant esminiams sutarties pažeidimams be rašytinio sutikimo nepaskelbti bei nemokėti dividendų, nevykdyti įstatinio kapitalo paskirstymo, nesupirkinėti akcijų. 2007 m. rugsėjo 1 d. UniCredit Bank Lietuvos skyrius pagal sutartį perėmė iš BHV-Bank visas per BHV-Bank Vilniaus skyrių įgytas teises ir pareigas.

2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė ir Grupė turėjo galiojančias paskolų sutartis su AB SEB bankas (15 000 tūkst., eurų) bei AB „Swedbank“ (11 585 tūkst., eurų), kurios nebuvo panaudotos 2008 m. gruodžio 31 d.

2009 m. rugsėjo 30 d. Įmonė ir Grupė neturėjo galiojančių nepanaudotų paskolų sutarčių.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

19 Išperkamosios nuomos įsipareigojimai

Grupės būsimus minimalius išperkamosios nuomos mokėjimus už įrangą ir kitą turtą sudarė:

Grupė	2009 m. rugsėjo 30 d.		2008 m. gruodžio 31 d.	
	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	Minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų dabartinė vertė
Išperkamosios nuomos mokėjimai:				
Per pirmus metus	393	343	728	595
Per antrus – penktus metus	1,760	1,648	2,115	1,894
Minimalūs išperkamosios nuomos mokėjimai	2,153	1,991	2,843	2,489
Atimti: būsimos palūkanos	(162)	-	(354)	-
Dabartinė minimalių išperkamosios nuomos mokėjimų vertė	1,991	1,991	2,489	2,489

Grupės išperkamosios nuomos įsipareigojimai yra užtikrinti nuomotojo teise į nuomininko turtą, įsigytą išperkamosios nuomos būdu (5 pastaba).

Įmonė neturi jokių išperkamosios nuomos įsipareigojimų 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d.

Išperkamosios nuomos įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai lygi jų apskaitinei vertei.

20 Dotacijos

Dotacijų likutį sudaro dotacijos, susijusios su turto įsigijimo finansavimu. Per 2009 m. 9 mėn. ir 2008 m. dotacijų judėjimą sudarė:

	Grupė	Įmonė
Likutis 2007 m. gruodžio 31 d.	36,669	36,617
Gauta per laikotarpį	11,191	11,191
Panaudota per laikotarpį	(1,337)	(1,320)
Likutis 2008 m. rugsėjo 30 d.	46,523	46,488
Likutis 2008 m. gruodžio 31 d.	66,339	66,309
Gauta per laikotarpį	7,704	7,705
Panaudota per laikotarpį	(1,951)	(1,942)
Likutis 2009 m. rugsėjo 30 d.	72,092	72,072

21 Kitos ilgalaikės mokėtinos sumos ir įsipareigojimai

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Avansu gautos sumos iš naujų vartotojų*	8,704	8,704	22,673	22,673
Atidėjiniai darbuotojų pensijų išmokoms ir žalos atlyginimui	1,408	1,408	1,620	1,620
Įsipareigojimas, susijęs su garantijomis už Nordic Energy Link (34 pastaba)	1,304	1,304	1,304	1,304
Iš viso	11,416	11,416	25,597	25,597

* Šiame straipsnyje apskaityti gauti avansai už naujų vartotojų prijungimą prie elektros tinklų. Šie avansai bus perkelti į ateinančių laikotarpių pajamų straipsnį kuomet bus suteiktos prijungimo paslaugos. Šios ateinančių laikotarpių pajamos yra pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje per sukurto ilgalaikio turto naudojimo laikotarpį.

Atidėjinius pensijų išmokoms sudaro apskaičiuotos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus mokėtinos sumos. Kiekvienas darbuotojas, išeinantis iš darbo prasidėjus pensiniam amžiui, turi gauti 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoką.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

22 Pelno mokesčiai

2009 m. rugsėjo 30d. ir 2008 m. rugsėjo 30d. pelno mokesčio sąnaudas sudarė:

	Grupė 2009 m.	Įmonė 2009 m.	Grupė 2008 m. (perskaičiuota)	Įmonė 2008 m. (perskaičiuota)
Pelno mokesčio sąnaudų komponentai				
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiai	(30,861)	(30,804)	15,242	15,083
Atidėtojo pelno mokesčio (pajamos)	20,249	20,334	(5,741)	(5,727)
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)	(10,612)	(10,470)	9,501	9,356

Grupės ir Įmonės atidėtąjį pelno mokesčių sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas				
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota vertė ir menama savikaina įtaka (vertės sumažėjimas)	250,342	249,768	245,363	244,780
Sukaupimai	402	402	399	399
Beviltiškos skolos	2,811	2,671	3,037	2,896
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	2,266	402	2,513	536
Finansinio turto vertės sumažėjimas	994	4,203	966	4,176
Atostogų rezervas	448	326	722	503
Ilgalaikio nematerialiojo turto vertės sumažėjimas	21	-	21	-
Atsargų vertės sumažinimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	443	193	890	172
Nurašytos kapitalizuotos palūkanos	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio turto iš viso prieš realizacinės vertės sumažėjimą	257,727	257,965	253,911	253,462
Atimti: realizacinės vertės sumažėjimas	(10,925)	(10,785)	(2,246)	(2,206)
Atidėtasis pelno mokesčio turtas atėmus realizacinės vertės sumažėjimą	246,802	247,180	251,665	251,256
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai				
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota vertė / menama savikaina įtaka (vertės padidėjimas)	(555,513)	(553,597)	(602,201)	(599,449)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) likutinė vertė (išskyrus nebaigtą statybą)	(30,504)	(30,258)	(31,911)	(31,638)
Skirtingų IMT normatyvų finansinėje bei mokesstinėje apskaitoje taikymo įtaka	(1,571)	(1,571)	(1,730)	(1,730)
Nebaigta statyba, kuriai buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) 1998 – 2001 m., neįvesta į eksploataciją iki 2009 m. rugsėjo 30 d.	(3)	(3)	(3)	(3)
Garantijų įsipareigojimo įtaka	(179)	(179)	(179)	(179)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimų iš viso	(587,770)	(585,608)	(636,024)	(632,999)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, grynąją vertę	(340,968)	(338,428)	(384,359)	(381,743)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimas 2009 m. rugsėjo 30 d. buvo apskaitomi naudojant 20 proc. tarifą (2008 d. gruodžio 31 d. – 15 proc.).

Atidėtojo pelno mokesčio dalis, kuri bus realizuota per 12 mėn. yra 13,987 tūkst. Lt.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

22 Pelno mokestis (tęsinys)

Laikinių skurtumų pasikeitimai buvo tokie:

Grupė	2008 m.	Pripažinta	Pripažinta	2009 m.
	gruodžio 31 d.	kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	pelno (nuostolių) straipsnyje	rugsėjo 30 d.
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota verte/menama savikaina įtaka (vertės sumažėjimas)	1,226,820		24,893	1,251,713
Beviltiškos skolos	15,183		(1,125)	14,058
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	12,565		(1,231)	11,334
Finansinio turto vertės sumažėjimas	4,831		139	4,970
Atsargų vertės sumažinimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	4,448		(2,244)	2,204
Atostogų rezervas	3,609		(1,371)	2,238
Suakauptimai	1,993		15	2,008
Ilgalaikio nematerialiojo turto vertės sumažėjimas	105		-	105
Nebaigta statyba, kuriai buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) 1998 – 2001 m., neįvesta į eksploataciją iki 2009 m. rugsėjo 30d.	(16)		-	(16)
Garantijų įsipareigojimo įtaka	(893)		-	(893)
Skirtingų IMT normatyvų finansinėje bei mokesstinėje apskaitoje taikymo įtaka	(8,649)		794	(7,855)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) likutinė vertė (išskyrus nebaigtą statybą)	(159,557)		7,035	(152,522)
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota verte/menama savikaina įtaka (vertės padidėjimas)	(3,011,003)	114,901	118,546	(2,777,556)
Laikinių skurtumų iš viso	(1,910,564)	114,901	145,451	(1,650,212)
Atidėtasis pelno mokestis taikant 20 proc. tarifą	(382,113)	22,980	29,090	(330,043)
Atidėtojo pelno mokesčio turto realizacinės vertės sumažėjimas	(2,246)	-	(8,679)	(10,925)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, grynąją verte	(384,359)	22,980	20,411	(340,968)

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

22 Pelno mokestis (tęsinys)

Įmonė	2008 m.	Pripažinta kitų	Pripažinta	2009 m.
	gruodžio 31 d.	bendrųjų pajamų straipsnyje	pelno (nuostolių) straipsnyje	rugsėjo 30 d.
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota verte/menama savikaina įtaka (vertės sumažėjimas)	1,223,899		24,943	1,248,842
Finansinio turto vertės sumažėjimas	20,878		139	21,017
Beviltiškos skolos	14,482		(1,125)	13,357
Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas	2,682		(671)	2,011
Atostogų rezervas	2,513		(881)	1,632
Su kaupimai	1,993		15	2,008
Atsargų vertės sumažinimas iki grynosios galimo realizavimo vertės	858		101	959
Nebaigta statyba, kuriai buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) 1998 – 2001 m., neįvesta į eksploataciją iki 2009 m. rugsėjo 30 d.	(16)		-	(16)
Garantijų įsipareigojimo įtaka	(893)		-	(893)
Skirtingų IMT normatyvų finansinėje bei mokesstinėje apskaitoje taikymo įtaka	(8,649)		795	(7,854)
Ilgalaikio turto, kuriam buvo taikyta mokesčio lengvata (II būdas) likutinė vertė (išskyrus nebaigtą statybą)	(158,191)		6,901	(151,290)
Ilgalaikio turto įvertinimo perkainota verte/menama savikaina įtaka (vertės padidėjimas)	(2,997,243)	114,901	114,356	(2,767,986)
Laikinių skirtumų iš viso	(1,897,687)	114,901	144,573	(1,638,213)
Atidėtas pelno mokestis taikant 20 proc. tarifą	(379,537)	22,980	28,915	(327,643)
Atidėtojo pelno mokesčio turto realizacinės vertės sumažėjimas	(2,206)	-	(8,579)	(10,785)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas, grynąją verte	(381,743)	22,980	20,335	(338,428)

Bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina einamųjų metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	Grupė 2009m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	47,152	51,348	102,565	103,188
Pelno mokestis, apskaičiuotas taikant 20 proc. tarifą (2008 metais – 15 proc.)	9,430	10,270	15,385	15,478
Išlaidų, nemažinančių /pajamų, nedidinančių apmokestinamojo pelno, mokesstinis efektas	1,182	200	506	288
Pelno mokestis	10,612	10,470	15,891	15,766
Efektyvi pelno mokesčio norma, proc.	23	20	15	15

23 Išleistos obligacijos

2006 m. rugsėjo mėn. Įmonė išleido trejų metų trukmės obligacijas. Emisijos nominali vertė 7,500 tūkst. eurų (25,896 tūkst. litų). Metinė palūkanų norma – 4.06 proc. Obligacijos buvo išpirktos 2009 m. rugsėjo 29 d.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

24 Prekybos mokėtinų sumos

Grupės ir Įmonės prekybos mokėtinų sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Skolos už elektros energiją ir susijusias paslaugas	96,833	96,833	56,271	56,271
Skolos už rangos darbus, kitas paslaugas	20,232	21,716	66,249	62,658
Sukaupti įsipareigojimai už elektros energiją	9,143	9,143	28,104	28,104
Skolos už materialines vertybes	1,505	784	2,383	1,467
PVM, susijęs su sukauptais įsipareigojimais už elektros energiją	1,212	1,212	5,089	5,089
Iš viso	128,925	129,688	158,096	153,589

Tikrosios prekybos mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

25 Kitos mokėtinų sumos ir įsipareigojimai

Grupės ir Įmonės kitas mokėtinų sumas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Sukauptos kitos sąnaudos	7,508	7,508	8,693	8,693
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	3,265	2,659	3,559	1,647
Atostogų rezervas	2,416	1,632	3,609	2,512
Ateinančių laikotarpių mokėtinai PVM	2,209	2,209	9,999	9,999
Ateinančių laikotarpių pajamų einamųjų metų dalis	774	774	598	598
Mokėtinai dividendai	508	508	520	520
Mokestis už gamtos išteklius	191	191	345	345
Į biudžetą mokėtinai PVM	172	-	3,041	3,039
Mokėtinai nekilnojamojo turto mokestis	103	103	2,440	2,440
Kitos mokėtinų sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	5,089	43	251	189
Apskaitinė vertė	22,235	15,627	33,055	29,982

Tikrosios kitų mokėtinų sumų vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

26 Pardavimo pajamos

Grupės ir Įmonės pardavimo pajamos už laikotarpius, pasibaigusius rugsėjo 30d. sudarė pardavimo pajamos už elektros energiją ir su ja susijusias paslaugas:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Viešuosius interesus atitinkanti paslauga (VIAP)	455,082	455,082	286,818	286,818
Elektros pardavimas vidaus rinkoje (išskyrus VIAP)	215,635	215,635	391,209	391,209
Elektros energijos eksportas	189,127	189,127	167,154	167,154
Elektros perdavimo paslauga	163,369	163,369	178,555	178,555
Galios rezervavimas	99,947	99,947	97,373	97,373
Kiti elektros ir susijusių paslaugų pardavimai	5,600	5,600	3,736	3,736
Pajamos iš naujų vartotojų prijungimo*	508	508	437	437
Visos pardavimo pajamos	1,129,268	1,129,268	1,125,282	1,125,282

* Įmonė ir Grupė apskaitė 16,271 tūkst. litų (14,329 tūkst. litų 2008 m. gruodžio 31 d.) ateinančių laikotarpių pajamų, susijusių su naujų vartotojų prijungimu, bei susijusius 8,704 tūkst. litų (22,673 tūkst. litų 2008 m. gruodžio 31 d.) gautus avansus iš naujų vartotojų (21 pastaba) už prijungimą prie elektros tinklų, kurie yra perkeliama į ateinančių laikotarpių pajamų straipsnį suteikus prijungimo paslaugą. Įmonė/Grupė pripažįsta šias pajamas bendrųjų pajamų ataskaitoje per sukurto ilgalaikio materialiojo turto naudojimo tarnavimo laiką. Per 2009 m. 9 mėn. Įmonė/Grupė pripažino 508 tūkst. litų pajamų iš naujų vartotojų prijungimo (437 tūkst. litų 2008 m. 9 mėn.).

27 Segmentų ataskaita

Vadovybė nustatė veiklos segmentus remdamasi valdybos peržiūrimomis ataskaitomis. Valdyba analizuoja veiklą geografiniu bei teikiamų paslaugų atžvilgiais.

Grupė yra išskyrusi šiuos segmentus: perdavimo sistemos operatoriaus (toliau - PSO), prekyba elektros energija ir elektros energijos eksportas/importas. Taip pat Grupė vykdo ir kitą, nepagrindinę, veiklą. Nuo 2009 m. sausio 1 d., siekiant suteikti tikslesnę informaciją apie Grupėje susiformavusius segmentus, perdavimo sistemos operatoriaus veikloje buvo išskirti papildomi segmentai: elektros energijos perdavimo veikla, prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija, galios rezervavimo paslaugų pardavimas, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimas (toliau - VIAP), kita PSO veikla.

Elektros energijos perdavimo segmentas teikia perdavimo paslaugą tinklo vartotojams ir yra atsakingas už Lietuvos elektros sistemos perdavimo tinklo ir jungiamųjų linijų su kitomis elektros sistemomis valdymą, eksploatavimą, koordinuotą plėtrą bei elektros sistemos vientisumą ir suderinamumą, visos sistemos patikimą bei saugų veikimą. Ši veikla yra reguliuojama, Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau VKEKK) nustatant elektros energijos perdavimo paslaugos kainas.

Prekyba balansavimo/reguliavimo elektros energija yra atskira, VKEKK nereguliuojama, PSO paslaugą užtikrinant elektros gamybos ir poreikio subalansavimą.

Atskira paslauga, kuri teikiama reguliuojamomis kainomis – galios rezervavimo paslaugų pardavimas. Kauno HE ir Kruonio HAE didžioji dalis vykdomos gamybos veiklos po vidinių apyvartų eliminavimo buvo priskirta galios rezervavimo paslaugų pardavimo segmentui, taip pat prekybos elektros energija ir elektros energijos eksporto/importo veikloms.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo segmentas išskirtas, nes ši veikla vykdoma reguliuojamomis kainomis pagal norminių aktų nustatytus reikalavimus.

Prekybos elektros energija segmentas užsiima didmenine elektros prekyba vidaus rinkoje.

Elektros energijos eksporto/importo segmentas eksportuoja elektros energiją į Latvija, Estiją ir per „Estlink“ kabelį – į Suomiją. Eksporto segmento pajamos yra atvaizduoti elektros, kuri vėliau eksportuojama į Rusiją, pardavimai UAB Energijos realizacijos centras. Importuota elektros energija parduodama eksporto klientams arba vietiniams vartotojams; pastaruoju atveju atitinkamos pajamos bei sąnaudos įtraukiamos į prekybos elektros energija segmentą.

Kita veikla apima energetinių įrenginių remonto, energetinių objektų projektavimo darbų ir kitas paslaugas.

Prekyba elektra ir su ja susijusiomis paslaugomis tarp Įmonės segmentų vykdoma be antkainio (įsigijimo kainomis). Prekyba tarp Grupės įmonių vykdoma rinkos kainomis, išskyrus prekybą elektra ir su ja susijusiomis paslaugomis, kurių kainas nustato VKEKK.

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius
 AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

27 Segmentų ataskaita (tęsinys)

Grupės informacija apie segmentus 2009 m. rugsėjo 30 d. ir už tada pasibaigusį laikotarpį yra pateikiama žemiau:

	Verslo segmentai uždirbantys pajamas iš išorės										Iš viso
	Pardavimo sistemos operatorius (PSO)	Pardavimo veikla	iš jos:				Prekyba energija (rinkos operatorius)	Eksporto /importo veikla	Kita veikla	Verslo segmentai, neuždirbantys pajamų iš išorės	
			Prekyba balansavimu / reguliavimo elektros energija	galios rezervavimo pasiaugų pardavimas	VĮAP teikimas	kita PSO veikla					
2009 m. sausis - rugsėjis											
Visos segmentų pajamos	799,675	203,620	34,951	99,947	455,082	6,075	251,719	202,311	34,182	73,323	1,361,210
Pajamos tarp segmentų	(58,628)	(40,251)	(18,377)	-	-	-	(52,625)	(13,184)	-	(73,323)	(197,760)
Pajamos iš išorės klientų	741,047	163,369	16,574	99,947	455,082	6,075	199,094	189,127	34,182	-	1,163,450
Veiklos pelnas (nuostoliai)	(15,105)	(49,247)	(1,820)	(11,520)	41,471	6,011	5,710	51,762	348	-	42,715
Nusidėjimo ir amortizacijos sąnaudos	120,620	109,456	-	11,161	1	1	2,858	1,465	8,137	-	133,081
Nuostolis dėl ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo	55,482	50,346	-	5,134	1	1	1,315	674	2,081	-	59,552
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4,437
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	47,152
Pelno mokestis	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	(10,612)
Grynasis pelnas (nuostoliai)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	36,540
Visas segmentų turtas	2,524,020	2,197,729	x	326,267	12	12	54,400	76,423	142,436	166,396	2,963,675
Nepriskirtas turtas											321,496
Turtas iš viso											3,285,171

AB „LIETUVOS ENERGIJA“
 Įmonės kodas 220551550, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius
 AIŠKINAMASIS RAŠTAS
 UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

27 Segmentų ataskaita (tesinys)

Grupės informacija apie segmentus 2008 m. rugsėjo 30 d. ir už tada pasibaigusį laikotarpį yra pateikiama žemiau:

	Verslo segmentai uždirbantys pajamas iš išorės										Iš viso
	Perdavimo sistemos operatorius (PSO)	Perdavimo veikla	iš jos:				Prekyba energija (rinkos operatorius)	Eksporto / importo veikla	Kita veikla	Verslo segmentai, neuždirbantys pajamų iš išorės	
			Prekyba balansavimu / reguliavimu elektros energija *	galios rezervavimų paslaugų pardavimas	VIAP teikimas	kita PSO veikla					
2008 m. sausis - rugsėjis											
Pajamos iš išorės klientų	566,919	178,555	-	97,373	286,818	3,735	391,209	167,154	60,676	-	1,185,958
Veiktos pelnas (nuostoliai) Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	30,579	2,611	-	2,057	28,515	(2,604)	3,857	50,454	18,870	-	103,760
Finansinės pajamos (sąnaudos), grynąja verte											
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą											
Pelno mokestis											
Grynasis pelnas (nuostoliai)											
Visas segmentų turtas	2,234,875	1,919,492	9	315,341	21	12	53,453	71,974	119,054	142,713	2,622,068
Nepriskirtas turtas											277,411
Turtas iš viso											2,899,479

* 2008 metais šios veiklos pajamos ir sąnaudos nėra palyginamos su 2009 metų atitinkamo laikotarpio balansavimo/reguliavimo elektros energijos pajamomis ir sąnaudomis, todėl jos 2008 metais priskirtos Prekybos energija segmentui.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

27 Segmentų ataskaita (tęsinys)

Įmonė eksportuoja elektrą į Europos Sąjungos šalis bei Rusiją. Per 2009 m. 9 mėn. Įmonė iš elektros energijos tiesioginio eksporto gavo 170,1 mln. litų pajamų (2008 m. – 111,2 mln. litų). Be to, Grupė eksportavo metalo konstrukcijas bei remonto paslaugas.

2009 m. ir 2008 m. 9 mėn. Grupės ir Įmonės pajamos pagal geografinius segmentus sudarė:

Šalis	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Lietuva	990,231	979,413	1,032,707	992,430
Estija	111,345	111,108	52,971	52,892
Suomija	34,679	34,679	53,693	52,962
Latvija	24,268	24,268	46,003	45,996
Vokietija	2,104	-	152	-
Danija	599	-	-	-
Rusija	224	-	432	-
Iš viso:	1,163,450	1,149,468	1,185,958	1,144,280

Didžiąją dalį eksporto pajamų sudarė tiesioginis eksportas. Be tiesioginio eksporto Įmonė taip pat parduoda pikinę energiją, skirtą eksportui. Per 2009 m. 9 mėn. pajamos iš pikinės energijos pardavimų sudarė 5,0 mln. litų (2008 m. – 4,1 mln. litų). Įmonė taip pat eksportavo perteklinę, bazinę elektros energiją ir pagamintą švenčių dienomis ir savaitgaliais. Per 2009 m. 9 mėn. pajamos už šią elektros energiją sudarė 14,1 mln. litų (2008 m. – 10,9 mln. litų).

Visas Grupės ir Įmonės turtas yra Lietuvoje.

28 Kitos veiklos pajamos

2009 m. ir 2008 m. 9 mėn. Grupės ir Įmonės kitas veiklos pajamas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Remonto ir kitos paslaugos	13,391	13	40,315	-
Duomenų perdavimas	9,159	9,159	9,622	9,622
Turto nuoma	4,056	3,984	2,455	2,047
Interneto paslaugos	2,495	2,495	2,593	2,612
Infrastruktūros nuoma	1,975	1,975	1,910	1,910
Kitos pajamos	978	604	1,657	1,151
Informacinių technologijų paslaugos	820	820	468	468
Sveikatingumo, poilsio, viešojo maitinimo objektų paslaugos	695	695	1010	802
Balso telefonijos paslaugos	428	428	357	386
Projektavimo darbai	158	-	289	-
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto perleidimo	27	27	-	-
Kitos veiklos pajamų iš viso	34,182	20,200	60,676	18,998

Remonto paslaugų pajamas sudaro dukterinės įmonės UAB „Kauno energetikos remontas“ pagal sutartis gautos pajamos (Įmonė neturėjo pajamų pagal sutartis). 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. rugsėjo 30 d. informacija apie nebaigtas vykdyti sutartis pateikiama lentelėje žemiau:

	2009 m. rugsėjo 30 d.	2008 m. rugsėjo 30 d.
Remonto paslaugų pajamų nuo projekto pradžios, iš viso	15,115	46,670
Remonto paslaugų sąnaudų nuo projekto pradžios, iš viso	16,189	12,469
Remonto paslaugų pajamos, įtrauktos į einamųjų metų bendrųjų pajamų ataskaitą	198	40,582
Remonto paslaugų sąnaudos, įtrauktos į einamųjų metų bendrųjų pajamų ataskaitą	174	11,467
Pajamos, už kurias neišrašytos sąskaitos	-	-
Iš pirkėjų gautinos sumos (apskaitytos gautinų sumų straipsnyje)	10,879	9,266
Gauti išankstiniai apmokėjimai	108	876

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
 Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

29 Finansinės veiklos pajamos

2009 m. ir 2008 m. 9 mėn. Grupės ir Įmonės finansinės veiklos pajamas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Palūkanų pajamos	5,816	5,830	979	925
Teigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka	8	8	43	43
Gauti dividendai	-	-	-	633
Kitos pajamos	221	221	39	-
Finansinės veiklos pajamos iš viso	6,045	6,059	1,061	1,601

30 Kitos finansinės veiklos sąnaudos

2009 m. ir 2008 m. 9 mėn. Grupės ir Įmonės kitas finansinės veiklos sąnaudas sudarė:

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Palūkanų sąnaudos	1,434	1,282	1,209	1,180
Paskolų aptarnavimo sąnaudos	20	20	33	33
Neigiama valiutų kursų pasikeitimo įtaka	14	14	38	36
Kitos sąnaudos	2	2	976	1,051
Finansinės veiklos sąnaudų iš viso	1,470	1,318	2,256	2,300

31 Sandoriai tarp susijusių šalių

Prekių ir paslaugų pirkimai ir pardavimai:

2009 m. 9 mėn. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2009 m. rugsėjo 30 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai		Pardavimai	
			Pirkimai	Pardavimai	Pardavimai	Pirkimai
LR Ūkio ir Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB ir jos dukterines įmones)	37,538	92,493	542,959	832,951		
Grupės asocijuotos įmonės	-	-	8,517	547		
Iš viso	37,538	92,493	551,476	833,498		

2009 m. 9 mėn. Įmonės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2009 m. rugsėjo 30 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai		Pardavimai	
			Pirkimai	Pardavimai	Pardavimai	Pirkimai
LR Ūkio ir Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB ir jos dukterines įmones)	37,517	92,402	542,748	832,033		
Įmonės dukterinės įmonės	1,507	43	3,034	173		
Įmonės asocijuotos įmonės	-	-	8,517	547		
Iš viso	39,024	92,445	554,299	832,753		

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

31 Sandoriai tarp susijusių šalių (tęsinys)

2008 m. 9 mėn. Grupės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai		Pardavimai	
LR Ūkio ir Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB ir jos dukterines įmones)	71,138	184,910	471,321		712,677	
Grupės asocijuotos įmonės	10	127	7,370		163	
Iš viso	71,148	185,037	478,691		712,840	

2008 m. 9 mėn. Įmonės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2008 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai		Pardavimai	
LR Ūkio ir Energetikos ministerijų valdomos bendrovės (įskaitant LEO LT, AB ir jos dukterines įmones)	70,858	184,695	470,317		706,998	
Įmonės dukterinės įmonės	2,455	18	1,497		96	
Įmonės asocijuotos įmonės	10	127	7,370		163	
Iš viso	73,323	184,840	479,184		707,257	

Didžiausi pirkimai ir pardavimai susijusių šalių grupėje 2009 m. ir 2008 m. buvo tarp LR Ūkio ir Energetikos ministerijų valdomų bendrovių, VĮ „Ignalinos atominė elektrinė“ ir AB „Lietuvos elektrinė“. Iš šių tiekėjų Įmonė daugiausia pirko elektros energiją, galią, VIAP paslaugas. Parduodama buvo elektros energija, galia, perdavimo paslauga, VIAP paslaugos.

Didžiausi pirkimai ir pardavimai LEO LT, AB grupėje 2008 m. buvo su AB Rytų skirstomieji tinklai, AB „VST“ ir LEO LT, AB. Per 2009 m. 9 mėn. ir 2008 m. LEO LT, AB teikė Įmonei valdymo paslaugas.

Sandorius su kitomis nei LR Ūkio ir Energetikos ministerijų valdomomis valstybės įmonėmis sudarė įprastiniai verslo sandoriai rinkos sąlygomis. Šie sandoriai neatskleidžiami lentelėse aukščiau.

Asocijuotai Įmonei AS Nordic Energy Link Įmonė pardavė galią, mokėjo galios, eksploatacijos, perdavimo ir balansavimo mokesčius, pirko galią.

Nebuvo suteikta ar gauta jokių su susijusiomis šalimis mokėtinomis ar iš jų gautinomis sumomis susijusių garantijų ar užstatų, išskyrus aprašytą garantiją asocijuotai Įmonei 34 pastaboje. Susijusių šalių gautinas ir mokėtinas sumas tikimasi padengti pinigais arba užskaitomis su atitinkamoms susijusiomis šalimis mokėtinomis / gautinomis sumomis iš atitinkamų susijusių šalių.

Išmokos vadovybei

	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2008 m. rugsėjo 30 d.
Išmokos, susijusios su darbo santykiais	1,480	779	2,324	1,424
Išieitinės kompensacijos	509	329	-	-
Kitos reikšmingos sumos, priskaičiuotos vadovams (tantjemos valdybos nariams)	-	-	80	80
Vadovų skaičius	22	7	31	12

Vadovybe yra laikomi valdybos nariai, administracijos vadovai bei jų pavaduotojai, vyr. finansininkas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

32 Pagrindinis ir sumažintas pelnas vienai akcijai (litas)

2009 m. ir 2008 m. pagrindinis ir sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, buvo toks:

	<u>2009 m.</u> <u>rugsėjo 30 d.</u>	<u>2008m.</u> <u>rugsėjo 30 d.</u>
Grynasis pelnas (nuostolis), tenkantis Įmonės akcininkams	40,878	87,422
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (vienetais)	689,515	689,515
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (litas)	<u>0.06</u>	<u>0.13</u>

33 Finansinės rizikos valdymas

Grupės įmonės vykdydamos veiklą patiria finansinę riziką, t.y. kredito riziką, likvidumo riziką bei rinkos riziką (užsienio valiutos riziką, palūkanų normų riziką tikrosios vertės bei pinigų srautų atžvilgiu, vertybinių popierių kainos riziką). Valdydamos šias rizikas Grupės įmonės siekia sumažinti veiksmų, galinčių neigiamai paveikti Grupės ir Įmonės finansinius veiklos rezultatus, įtaką.

Finansinės priemonės pagal grupes

Finansinis turtas	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Prekybos gautinos sumos	131,069	124,450	136,292	126,640
Kitos gautinos sumos	9,773	9,888	17,118	16,773
Terminuoti indėliai	30,160	30,000	200	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	62,083	60,872	70,457	69,606
Paskolos ir gautinos sumos	233,085	225,210	224,067	213,019
Kitas finansinis turtas	39,705	39,705	15,994	15,994
Investicijos, laikomos iki išpirkimo	39,705	39,705	15,994	15,994
Iš viso	272,790	264,915	240,061	229,013

Finansiniai įsipareigojimai	Grupė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Įmonė 2009 m. rugsėjo 30 d.	Grupė 2008 m. gruodžio 31 d.	Įmonė 2008 m. gruodžio 31 d.
Paskolos	14,309	13,811	14,082	13,811
Išleistos obligacijos	-	-	25,896	25,896
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	1,991	-	2,489	-
Prekybos skolos	128,925	129,688	158,096	153,589
Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai	30,444	23,836	58,652	55,579
Finansiniai įsipareigojimai vertinami amortizuota savikaina	175,669	167,335	259,215	248,875

Kredito rizika

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. kredito rizika buvo susijusi su:

	<u>Grupė</u> <u>2009 m.</u> <u>rugsėjo 30 d.</u>	<u>Įmonė</u> <u>2009 m.</u> <u>rugsėjo 30 d.</u>	<u>Grupė</u> <u>2008 m.</u> <u>gruodžio 31 d.</u>	<u>Įmonė</u> <u>2008 m.</u> <u>gruodžio 31 d.</u>
Finansinis turtas	272,790	264,915	240,061	229,013

2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. finansinį turta sudarė vyriausybės vertybiniai popieriai, prekybos gautinos sumos, kitos gautinos sumos, terminuoti indėliai bei pinigai ir pinigų ekvivalentai.

Maksimalią kredito riziką atspindi kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė, todėl Įmonės/Grupės vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius balanso sudarymo dieną.

Grupės ir Įmonės kredito rizika, susijusi su gautinomis sumomis, yra ribota, kadangi pagrindiniai pirkėjai yra patikimi klientai. 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. nepradelstų ir nenuvertėjusių prekybos gautinų sumų kredito kokybė yra aukšta, kadangi didžioji šių sumų dalis yra gautina iš skirstomojo tinklo operatorių ir stambių pramonės įmonių. Grupė ir Įmonė turi reikšmingą kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp 10 pagrindinių Grupės ir Įmonės pirkėjų, kurių įsiskolinimas sudaro apie 97 proc. visų Grupės ir Įmonės prekybos gautinų sumų.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPI, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

33 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Grupė ir Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais aukštus užsienio reitingavimo agentūrų suteiktus kredito reitingus.

Tarptautinės reitingų agentūros Fitchratings suteikti bankų reitingai 2009 m. rugsėjo mėn. 30 d.

Bankas	Ilgalaikio skolinimosi reitingas	Trumpalaikio skolinimosi reitingas
AB SEB bankas	A+	F1
Swedbank, AB	A	F1

Tarptautinės reitingų agentūros Fitchratings suteikti bankų reitingai 2008 m. gruodžio mėn. 31 d.

Bankas	Ilgalaikio skolinimosi reitingas	Trumpalaikio skolinimosi reitingas
AB SEB bankas	A+	F1
Swedbank, AB	A1	F1

Bendrovė taip pat turėjo skolinimosi reitingus. Kredito reitingų agentūra, remdamasi tuo, kad buvo sumažintas Lietuvos Respublikos skolinimosi reitingas, atitinkamai sumažino AB „Lietuvos energija“ ilgalaikio skolinimosi užsienio valiuta reitingą nuo BBB+ iki BBB ir trumpalaikio - nuo A-2 iki A-3. 2009 metų kovo 27 d. tarptautinė reitingų agentūra „Standard&Poors“ patenkino AB „Lietuvos energija“ prašymą sustabdyti įmonės reitingavimą.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika valdoma planuojant Grupės įmonių grynujų pinigų srautų judėjimą. Siekiant valdyti likvidumo riziką, sudaromos pinigų srautų prognozės. Grupės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas - atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2009 m. rugsėjo 30 d. atitinkamai buvo 1.72 ir 1.67 (atitinkamai 0.97 ir 0.94 2008 m. gruodžio 31 d.). Įmonės likvidumo (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) ir skubaus padengimo ((trumpalaikis turtas - atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai) rodikliai 2009 m. rugsėjo 30 d. atitinkamai buvo 1.71 ir 1.69 (atitinkamai 0.95 ir 0.94 2008 m. gruodžio 31 d.).

Žemiau lentelėje yra pateikiama informacija apie Grupės ir Įmonės neišvestinių finansinių įsipareigojimų sutartines padengimo datas. Šios lentelės buvo paruoštos remiantis finansinių įsipareigojimų nediskontuotais pinigų srautais atsižvelgiant į anksčiausias datas, kada Grupė ir Įmonė turės padengti šiuos įsipareigojimus. Įsipareigojimų likučiai, kurių padengimo terminas yra iki 12 mėnesių, atitinka jų apskaitines vertes, kadangi diskontavimo įtaka yra nereikšminga.

Grupė	Per vienerius metus	Per antrus metus	Per trečius – penktus metus	Po penkerių metų
2009 m. rugsėjo 30d.				
Paskolos ir obligacijos	14,309	-	-	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	343	503	1,007	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	159,369	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d.				
Paskolos ir obligacijos	26,167	14,470	-	-
Išperkamosios nuomos įsipareigojimai	595	683	1,510	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	191,151	-	-	-
Įmonė	Per pirmus metus	Per antrus metus	Per trečius – penktus metus	Po penkerių metų
2009 m. rugsėjo 30d.				
Paskolos ir obligacijos	13,811	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	153,524	-	-	-
2008 m. gruodžio 31 d.				
Paskolos ir obligacijos	25,896	13,811	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	183,571	-	-	-

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip**

---

33 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Palūkanų normos rizika

Grupės įmonių pajamas bei pinigų srautus rinkos palūkanų normų svyravimai veikia nežymiai. Palūkanų normos rizika didžiaja dalimi yra susijusi su ilgalaikėmis paskolomis. Palūkanų normos rizika Grupės įmonių pinigų srautams atsiranda dėl gautų paskolų su kintama palūkanų norma. Paskolos su pastovia palūkanų norma didina tikrosios vertės svyravimų riziką.

Pagal Grupės įmonių patvirtintus finansinės rizikos valdymo principus, palūkanų sąnaudos turi būti pakankamai tiksliai prognozuojamos ne trumpesniam laikotarpiui kaip elektros energijos perdavimo paslaugos kainos viršutinės ribos nustatymo laikotarpis (trejiems metams). Grupės įmonių paskolų portfelis formuojamas remiantis šiuo principu: ne mažiau kaip 50 proc. visų paskolų turi būti su fiksuota palūkanų norma, likusios – su kintama palūkanų norma.

Grupės įmonės turi paskolų su fiksuotomis ir kintamomis palūkanų normomis, kurios yra susijusios su VILIBOR.

Užsienio valiutos rizika

Siekiant valdyti užsienio valiutos riziką Grupės įmonės sudaro kreditų sutartis tik eurais ir litais. Grupės pirkimo/pardavimo sandoriai taip pat daugiausia sudaromi eurais arba litais.

Nuo 2002 m. vasario 2 d. lito kursas buvo susietas su euru. Dėl šios priežasties užsienio valiutų kursų pasikeitimai reikšmingai neįtakoja Grupės ir Įmonės nuosavo kapitalo.

Grupės įmonės neturi reikšmingos užsienio valiutos rizikos koncentracijos, todėl 2009 m. ir 2008 m. nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis valdyti užsienio valiutos riziką.

Vertybinių popierių kainos rizika

Įmonė ir Grupė turi tik investicijas į vyriausybines obligacijas (12 pastaba), kurias vadovybė yra priskyrusi iki išpirkimo termino laikomam finansiniam turtui. Grupė/Įmonė neturi įsigijusi jokių vertybinių popierių (akcijų, obligacijų ir t.t.) prekybos, todėl nesusiduria su vertybinių popierių kainos rizika.

Įmonė turi tiesioginę dukterinių įmonių kontrolę bei dalyvauja asocijuotų įmonių valdyme (7 pastaba). Įmonės atskirose finansinėse ataskaitose investicijos į šias įmones yra apskaitomos jų įsigijimo verte, kuri yra koreguojama vertės sumažėjimo nuostoliais, jei tokių yra. Grupės konsoliduotose finansinėse ataskaitose investicijos į asocijuotas įmones yra apskaitomos naudojant nuosavybės metodą, koreguojant šių investicijų apskaitinę vertę Grupei tenkančių asocijuotų įmonių pelno arba nuostolių sumomis. Šių investicijų vertės padidėjimas/sumažėjimas tiesiogiai turi įtakos Grupės finansiniams rezultatams. Įmonė daro įtaką dukterinių bei asocijuotų įmonių finansiniams rezultatams dalyvaudama tų įmonių veiklos valdymo politikos formavime.

Finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė

Pagrindinis Grupės ir Įmonės finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikraja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip suma, už kurią gali būti apsieista turtu ar paslaugomis arba kuria gali būti užskaitytas tarpusavio įsipareigojimas tarp nesusijusių šalių, kurios ketina pirkti (parduoti) turtą arba užskaityti tarpusavio įsipareigojimą. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra paremta kotiruojamomis rinkos kainomis, diskontuotų pinigų srautų modeliais arba pasirinkimo sandorių („opcionų“) kainų modeliais priklausomai nuo aplinkybių.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti yra naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos skolų ir kitų mokėtinų sumų bei trumpalaikių paskolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių paskolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei.

34 Nebalansiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai

Suteiktos garantijos

Įmonė 2005 m. pagal garantines sutartis yra garantavusi už 25 proc. įmonės AS „Nordic Energy Link“ įsipareigojimų įvykdymą „Nordic Investment Bank“ (45,750 tūkst. litų) ir AB „SEB Eesti Uhispank“ (26,759 tūkst. litų). Garantijos baigiasi asocijuotai įmonei gražinus paskolas atitinkamiems bankams, t.y. atitinkamai 2014 m. kovo 15 d. ir 2014 m. rugsėjo 15 d. Grupė/Įmonė 2008 m. finansinėse ataskaitose apskaitė šias garantijas tikraja verte. 2009 m. rugsėjo 30 d. finansinės padėties ataskaitoje apskaitinė garantinių įsipareigojimų vertė reikšmingai nekito, todėl jos vertė neperskaičiuota (2008 m. gruodžio 31 d. 1,304 tūkst. litų). Grupė/Įmonė neapskaitė jokių papildomų atidėjinių, susijusių su šiomis garantijomis, kadangi vadovybė tikisi, kad asocijuota įmonė tinkamai įvykdys savo įsipareigojimus bankams.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

---

34 Nebalansiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai (tęsinys)

Teisminiai nagrinėjimai

2008 m. ir 2007 m. Įmonė bylinėjosi su Eesti Energia AS Arbitražo teisme dėl elektros tiekimo sutarties, pasirašytos 2005 m., sąlygų vykdymo. Šalys ginčijosi dėl užsakymų, numatytų šioje sutartyje ir įsipareigotos patiekti elektros energijos apimčių. 2009 m. vasario mėn. buvo paskelbtas Arbitražo teismo nuosprendis, kuris dalinai patenkino Eesti Energia AS ieškinį, todėl Įmonės vadovybė 2008 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaitoje apskaitė atitinkamą įsipareigojimą 26,009 tūkst. litų sumai, kuri atspindi ieškovui arbitražo priteistas sumas, o taip pat papildomas pretenzijas, gautas iš Eesti Energia AS po minėto arbitražo sprendimo, susijusias su tokiais pačiais sandoriais, vykdytais iki 2008 m. gruodžio 31 d. 2009 m. balandžio mėn. 22 d. Įmonė sumokėjo Eesti Energia AS priteistas sumas, bei delpinigių iki mokėjimo dienos (20,089 tūkst. Lt). 2009 m. liepos 1 d. buvo pasirašytas papildomas susitarimas prie sutarties pagal kurį jei AB „Lietuvos energija“ iki 2009 m. gruodžio 31 d. įvykdys papildomo susitarimo sąlygas, Eesti Energia AS atsisakys visų savo AB „Lietuvos energija“ pateiktų pretenzijų pagal sutartį. 2009 m. rugsėjo 30 d. visas atidėjinių likutis (8,209 tūkst. Lt) yra susijęs su papildomomis pretenzijomis gautomis iš Eesti Energia AS, panaudota per 2009 m. 9 mėn. atidėjinių dalis lygi 17,800 tūkst. Lt. Grupės/Įmonės vertinimu, atidėjiniai papildomoms Eesti Energia AS pretenzijoms gali būti atstatyti tik šiai atsiėmus ieškinį.

2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė ginčijo UAB „Vilniaus energija“ priskaičiuotą 899 tūkst. litų mokėtiną sumą už šios įmonės suteiktą energiją pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų schemą (VIAP), kuri nebuvo apskaityta finansinės padėties ataskaitoje. Įmonė perskaičiavo faktiškai tiekėjo patiektos elektros energijos atitikimą LR Ūkio ministerijos nustatytoms remtinoms gamybos apimtims. Tiekėjas su tokiau Įmonės perskaičiavimu nesutiko ir reikalavo sumokėti už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP) pagal sąskaitose nurodytas sumas. Atsižvelgiant į ginčo aplinkybes, esančius įrodymus, argumentaciją ir paaiškinimus dėl kitos ginčo šalies pareikštų reikalavimų, tikėtina, kad ginčo baigtis ir įtaka Įmonės būsimai veiklai šiuo metu negali būti pagrįstai įvertintos.

2009 m. vasario mėn. UAB „Fortis Energy“ ir UAB „Kauno termofikacinė elektrinė“ pateikė Įmonei ieškinį dėl 2009 m. sutarties sąlygų. Ginčo suma 841 tūkst. Lt. Taip pat yra pateiktas UAB „Fortis Energy“ ieškinys dėl piniginių lėšų, gautų vykdant 2007 m. spalio 10 d. pasirašytą Elektros energijos perdavimo paslaugos sutartį, gražinimo. Ginčo suma 3,126 tūkst. Lt. Ginčai dėl 2007 m. spalio 10 d. sutarties vykdymo ir dėl 2009 m. sutarties sudarymo sąlygų nagrinėjami teisme. Atsižvelgiant į ginčo aplinkybes, esančius įrodymus, argumentaciją ir paaiškinimus dėl kitos ginčo šalies pareikštų reikalavimų, tikėtina, kad ginčo baigtis ir įtaka Įmonės būsimai veiklai šiuo metu negali būti pagrįstai įvertintos.

Įsipareigojimas perleisti Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę

Pagal LEO LT, AB akcininkų – Lietuvos valstybės, atstovaujamos Ūkio ministerijos ir UAB „NDX Energija“ – formuojant LEO LT, AB grupę (nacionalinę elektros bendrovę) pasirašytą sutartį, AB „Lietuvos energija“ akcijos buvo įneštos į LEO LT, AB įstatinį kapitalą, kaip aprašyta 1 pastaboje. Be to, akcininkai sutarė, kad Kauno hidroelektrinės ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės grynasis turtas turi būti atskirtas nuo AB „Lietuvos energija“ į atskiras įmones, o šių naujai suformuotų įmonių akcijos perleistos Lietuvos valstybei už simbolinę 1 lito kainą iki 2010 m. gegužės 27 d.

Sutartis leidžia Įmonei naudoti savo veikloje Kauno hidroelektrinę ir Kruonio hidroakumuliacinę elektrinę iki perleidimo datos, atsižvelgiant į sutartyje numatytus apribojimus, t.y. Įmonė turi turtą valdyti taip pat kaip iki sutarties pasirašymo, tačiau Įmonės galimybės įsigyti naujo turto arba prisiimti įsipareigojimų, susijusių su elektrinių turto, yra apribotos ir Įmonė gali investuoti į turtą ar jį eksploataciją iki 250 tūkst. litų, nebent LEO LT, AB akcininkai iš anksto susitartų kitaip. Taip pat Įmonė turi tęsti elektrinių modernizaciją, kaip patvirtinta sutartyje: po elektrinių atskyrimo į atskiras įmones jų perdavimo Valstybei tikslais, naujosios įmonės turės prisiimti įsipareigojimus kompensuoti AB „Lietuvos energija“ išlaidas patirtas nuo 2008 m. sausio 1 d. iki perleidimo datos pagal sutartyje nurodytus modernizavimo projektus.

2009 m. rugsėjo 29 d. akcinės bendrovės „Lietuvos energija“ valdyba patvirtino atskyrimo sąlygas, pagal kurias nuo akcinės bendrovės „Lietuvos energija“ bus atskirtos Kauno hidroelektrinė ir Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė (toliau – AB „Lietuvos energija“ atskyrimo sąlygas), kurias AB „Lietuvos energija“ valdyba parengė vadovaudamasi 2008 m. gruodžio 4 d. ir 2009 m. rugsėjo 8 d. AB „Lietuvos energija“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimų sprendimais ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 71 str.

Atskyrimo metu nuo akcinės bendrovės „Lietuvos energija“ į atskiras naujas bendroves bus atskirta Kauno hidroelektrinėje vykdoma elektros energijos gamybos ir galios rezervavimo veikla bei Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje vykdoma elektros energijos gamybos ir galios rezervavimo veikla.

Kadangi Valstybei perleistino gryojo turto vertė negali būti pagrįstai įvertinta tarpinių finansinių atskaitų parengimo datai, kaip aprašyta aukščiau, vadovybė neapskaitė jokių įsipareigojimų, susijusių su šia prievole. Ši prievolė bus apskaityta, kai bus galima įvertinti sumą, atitinkamai mažinančią Įmonės ir Grupės nuosavą kapitalą.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ LAIKOTARPĮ, PASIBAIGUSĮ 2009 M. RUGSĖJO 30 D.
Visos sumos tūkstančiais litų, jei nenurodyta kitaip

---

34 Nebalansiniai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai (tęsinys)

Neapibrėžtumas dėl licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo

Šių tarpinių finansinių ataskaitų parengimo dieną egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas susijęs su Grupės ir Įmonės pagal reguliuojamas kainas ir tarifus vykdomoje licencijuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus turto atsiperkamąja verte (kaip apibrėžta 36 Tarptautinio apskaitos standarto).

2009 m. kovo 19 d. priimtas Lietuvos Respublikos Elektros energetikos įstatymo 2, 5, 6, 43, 44 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr.XI-198, kuris įsigaliojo nuo 2009 m. birželio 1 d. Pakeistas įstatymas įgalioja licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principus parengti regulatoriui bei patvirtinti LR Vyriausybei. Šie principai šių tarpinių finansinių ataskaitų sudarymo datai dar nėra patvirtinti.

Iki aukščiau paminėto įstatymo pakeitimo, Grupės ir Įmonės reguliuojamų kainų ir tarifų skaičiavimas buvo atliekamas atsižvelgiant į paslaugos teikėjo licencijuojamoje veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus turto vertę, kuri buvo nustatoma pagal paslaugos teikėjo finansines ataskaitas. Ši nuostata užtikrina, kad ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamoji vertė negali būti mažesnė už jo balansinę vertę. Pakeistas įstatymas to nebeužtikrina.

Dėl aukščiau aprašyto neapibrėžtumo, Grupės ir Įmonės vadovybė negali įvertinti, kokią įtaką naujai patvirtinti licencijuojamoje veikloje naudojamo turto vertės nustatymo principai turės Grupės ir Įmonės ilgalaikio materialaus turto atsiperkamajai vertei bei tarifų nustatymui.

35 Kapitalo valdymas

Kapitalą sudaro visas finansinės padėties ataskaitoje apskaitytas nuosavas kapitalas.

Grupė ir Įmonė valdo savo kapitalo struktūrą ir keičia ją, atsižvelgdama į ekonominių sąlygų pokyčius ir pagal savo veiklos rizikos ypatybes. Siekiant palaikyti arba pakeisti kapitalo struktūrą, Įmonė/Grupė gali pakeisti dividendų išmokėjimą akcininkams, gražinti kapitalą akcininkams arba išleisti naują akcijų emisiją. 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. nebuvo padaryta jokių kapitalo valdymo tikslų, politikos ar proceso pakeitimų.

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, kad Grupės ir Įmonės nuosavas kapitalas sudarytų ne mažiau negu 1/2 jos įstatinio kapitalo. Grupė ir Įmonė neturi jokių kitų išorinių reikalavimų kapitalui. 2009 m. rugsėjo 30 d. ir 2008 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Įmonė atitiko aukščiau minėtą reikalavimą.

36 Pobalansiniai įvykiai

2009 m. spalio 21 d. Juridinių asmenų registre įregistruota AB „Lietuvos energija“ antrinė elektros energijos tiekimo bendrovė UAB „Energijos tiekimas“. Gavusi nepriklausomo tiekėjo veiklos licenciją bendrovė vykdys mažmeninę prekybą elektros energija Lietuvos ir kaimyninių šalių elektros rinkose. Bendrovės įstatinis kapitalas - 750 tūkstančių litų. 100 procentų naujosios bendrovės akcijų priklauso AB „Lietuvos energija“.

2009 m. spalio 22 d. Juridinių asmenų registre įregistruota AB „Lietuvos energija“ dukterinė bendrovė UAB „LITGRID“. Gavusi elektros energijos perdavimo veiklos licenciją bendrovė vykdys elektros energijos perdavimo operatoriaus veiklą. Bendrovės įstatinis kapitalas - 500 tūkstančių litų. 100 procentų naujosios bendrovės akcijų priklauso AB „Lietuvos energija“.

2009 m. spalio 23 d. įvykusiame neeiliniame visuotiniame AB "Lietuvos energija" akcininkų susirinkime buvo priimti sprendimai atšaukti AB „Lietuvos energija“ valdybą in corpore ir išrinkti į AB „Lietuvos energija“ valdybą likusiam nustojusios eiti pareigas valdybos kadencijos laikotarpiui Aloyzą Koryzną, Henriką Bernatavičių, Arvydą Tarasevičių, Šarūną Vasiliauską ir Vytautą Vazalinską.

2008 m. gruodžio 31 d. Įmonė ginčijo UAB „Vilniaus energija“ ir AB „Lietuvos elektrinė“ priskaičiuotas mokėtinas sumas už šių įmonių suteiktą energiją pagal viešuosius interesus atitinkančių paslaugų schemą (VIAP), kurios nebuvo apskaitytos finansinės padėties ataskaitoje. Įmonė perskaičiavo faktiškai tiekėjų patiektos elektros energijos atitikimą LR Ūkio ministerijos nustatytiems remtinoms gamybos apimtims. Tiekėjai su tokiu Įmonės perskaičiavimu nesutiko ir reikalavo sumokėti už viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP) pagal sąskaitose nurodytas sumas. Atsižvelgiant į ginčų aplinkybes, esančius įrodymus, argumentaciją ir paaiškinimus jokie atidėjiniai susiję su šiomis bylomis nebuvo apskaityti šiose tarpinėse finansinėse ataskaitose. 2009 m. lapkričio 3 d. Teismas patvirtino AB „Lietuvos elektrinė“ ir AB „Lietuvos energija“ taikos sutartį dėl 6,538 mln. litų skolos už parduotą elektrą.

*****